ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4969 | 11/24 ՅՈՒՆԻՍ 1902 | ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ | 18 ՌԷՊԻՒԼ ԷՎՎԷԼ 1320 | ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4969

درعليه‌ده غلطه‌ده آره‌ولك غزته‌سى اداره‌خانه‌سى

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140	ղրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70	»
» » » »	եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40	Ֆրն.
» » »	վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դուրուշի փուլը 100 դուրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԽՃՈՂՈՒՄԸ
ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ ՄԷՋ

Այս անգամ, Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնը սովորական կոչ մը չէ զոր կ'ուղղէ հանրութեան, այլ «Կարեւոր Յայտարարութիւն» մը, խնդրելու համար որ, բացի խիստ ստիպողական եւ անհրաժեշտ պարագաներէ, թէ՛ Պոլսոյ եւ թէ գաւառի ազգայինները ժամանակ մը դադրեցնեն պատսպարութեան ամէն խնդրանք կամ առաջարկութիւն։ Եւ իբրեւ արդարացում մը իր այս յայտարարութեան, կը յիշեցնէ թէ 6–700 հոգի պարունակելու հաշուով կառուցուած այդ հաստատութեան մէջ դեռ քիչ առաջ 1030ի հասնող պատսպարելոց արդէն իսկ մեծկակ թիւը 1160ի հասած է այսօր։ Այս յարաճուն բարձրացումը ի հարկէ զանազան դժուարութիւններ կը պատճառէ Հիւանդանոցի մատակարարութեան եւ Հոգաբարձութեան ալ պաշտօնավարութեան։

Կ'արժէ որ այս լուրջ ու անկեղծ Յայտարարութիւնը ուշադրութեան առնուի հանրութեան կողմէ։

Երբ խնդիրը Հիւանդանոցին մէկ թերութիւնը մատնանշելու եւ քննադատելու գայ, բաւական բառ եւ բացատրութիւն չենք գտներ կարծես. իսկ երբ անոր վարիչներուն բանաւոր մէկ առաջարկութեանը կամ դիմումին, լուռ կը մնանք։ Ներկայ պարագային մէջ, դիտելու արժանի է որ մէկը միւսէն կախում ունի. եթէ կ'ուզենք Հիւանդանոցը կատարեալ բարելաւութեան, տիպար վիճակի մէջ տեսնել, պէտք է որ անոր հիւրընկալութեան ներած չափովը պատսպարեալ ղրկենք, իսկ եթէ այդ չափը պահել չպիտի գիտնանք, շատ բծախնդիր ըլլալու չենք։

Հոգաբարձութիւնը այս վերջին կարծիքէն չէ սակայն. ինք՝ իր պաշտօնին շարունակութեան իբր պայման կը դնէ պատսպարեալներու թիւին չափաւորումը, որմէ կախում ունի Հաստատութեան վիճակին բարելաւութիւնը. խղճի խնդիր մըն է ասիկայ իրեն համար, ինչ որ յարգանք միայն կը ներշնչէ։

Եւ որպէս զի անպատասխան չի մնայ՝ կարօտեալներու եւ հիւանդի տէր աղքատներու մտքին ներկայանալիք շատ բնական հարցում մը, թէ—Ի՞նչ ընենք ուրեմն մեր հիւանդները, եթէ Հիւանդանոց չի ղրկենք—Հոգաբարձութիւնը ատոր ալ միջոցը ցոյց կու տայ, փափաք յայտնելով որ «Ջանան տեղական միջոցներով կարելի եղած կարգադրութիւնն ընել»։

Տեղական միջոցներ ըսելով, կը հասկընանք մասնաւորապէս Աղքատախնամներուն ընծայած օժանդակութիւնը, բժիշկ, դեղ, սնունդ։ Պոլսոյ մէջ ամէն արուարձան ունի իր Աղքատախնամը, եւ այն թաղերուն մէջ՝ ուր այդ տեսակ մարմին մը կազմուած չէ, Թաղ. Խորհուրդները կը կատարեն անոր գործը։ Արդ, Աղքատախնամները՝ որոնք իրենց խնամարկութեան չափով կը նպաստաւորուին հանրութենէն՝ պէտք է հոգ տանին որ հանդիպած հիւանդը ու աղքատը Հիւանդանոց չի նետուին, եւ կարելին ըլլայ զանոնք դարմանել ու պատսպարել իրենց գտնուած տեղին մէջ, —վիրաբուժական ծանր գործողութեան մը եւ կամ սաստիկ ջլախտաւորութեան մը տխուր պարագային միայն Եէտի-Գուլէի ճամբան բռնել տալով։ Չքաւոր ընտանիք մը, որ հիւանդ մը ունի եւ դարմանելու նիւթական կարողութենէն զուրկ է, իսկոյն Հիւանդանոցը միտք կը բերէ. եւ Հիւանդանոցը չի կրնար իր դուռը գոցել՝ ներկայացողին երեսին։ Խնդիրը, այդ ներկայացողներուն թիւը սահմանափակելուն վրայ է։

Եւրոպական հիւանդանոցները կը յատկանշուին՝ իրենց «սաչափ անկողիննոց սրահներ»ով. երբ անկողինները լեցուած են, ոչ ոք կ'ընդունուի. պէտք է որ հիւանդ մը բժշկուի կամ... մեռնի, որպէս զի անոր տեղ ուրիշ մը գտնել հնար ըլլայ։ Մեր Հիւանդանոցը այդ տեսակ խստութիւն չէ ունեցած հինուց ի վեր, վասն զի Նահապետական տուն մը, ընտանի յարկ մը եղած է. եւ այս ըմբռնումին հետեւանքով է որ պատսպարեալներուն խճողումը ծայր աստիճանի կը հասնի։ Այն սնունդը որ հազար հոգիի համար պատրաստուած է՝ հազար հարիւր հոգիի բաշխուելով, ամէն մէկուն պզտիկ զրկանք մը պիտի ըլլայ ի հարկէ. բժշկական քննութեան յատկացուած ժամերը նոյնպէս կարճ պիտի գան՝ հիւանդներու թիւին տարապայման շատնալովը. հիւանդապահը, սպասաւորը որ յիսուն հոգիի յատուկ է, հարիւր հոգիի ծառայութիւնը թերի պիտի կատարէ։ Այսպէս նաեւ ամէն բանի համար։

Հոգաբարձութիւնը, պահելով Հիւանդանոցին Նահապետական յարկի մը Նուիրական հանգամանքը, օժտեց զայն դարմանումի յատուկ կատարելագործութիւններով, ամէն կարեւոր պէտքերով, եւ աւելին ընելու կը ձգտի. բայց պէտք է որ պատսպարեալներու որոշ թիւ մը ունենայ, որ առաւելագոյնն ալ կ'անցնի հիմա։ Առանց այդ դիտակցութեան եւ ապահովութեան, դժգոհութեան առիթներ անպակաս կ'ըլլան ի հարկէ։

Տ. Ա.

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՏՈՒԽԻ ԻՐԱՒԱՍՈՒԹԵԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Արծարծելով երէցփոխի եւ տուխի իրաւասութեան խնդիրը, կոնսիստորիան պնդում է որ երէցփոխը, իբրեւ նրան անմիջապէս ստորադրեալ պաշտօնեայ, պարտաւոր է ղեկավարել միայն կոնսիստորիայի տուած հրահանգներով եւ հրամաններով եւ ոչ թէ տուխի վճիռներով, ուստի առանց հոգեւոր ատենի թոյլտւութեան՝ երէցփոխը իրաւունք չունէր ծխական ժողով գումարել եւ նրա վճռահատութեան առաջարկել վերոյիշեալ քահանայի օժանդակութեան հարցը, որի մասին, կոնսիստորիայի կարծիքով, տուխը անձեռնհաս է ու եւ է որոշումներ կայացնել։ Այդպէս դրական ոճով գրուած պաշտօնական թղթից մենք սպասում էինք ոչ նուազ դրական հաստատութիւն նրա մէջ պարունակուած թէզիսների. բայց իրօք ինչ ենք տեսնում։ Այն օրէնքը, որի անունից հոգեւոր ատեանը այնչափ վստահ խօսում է, հէնց նրա ասածի հակառակն է հաստատում։ (*)

Վերցնենք մի այլ դրա նման դէպք։ Նոյն Բամբակեանց եկեղեցու հին շինութիւնը քանդվելուց յետոյ միաբանութիւնը պիտի զրկվէր իր արդիւնքի որոշ մասից. նկատի առնելով այդ հանգամանքը, տուխը վճռեց իւրաքանչիւր միաբան քահանային յատկացնել որոշ դրամական նպաստ մինչեւ եկեղեցու շինութեան աւարտումը. կարծում ենք անժխտելի է այն սկզբունքը, որ տուխի բարոյական պարտքն է հոգալ իր եկեղեցու սպասաւորների բարեկեցիկ վիճակի մասին։ Այդ պարտաւորութիւնը բղխում է կրօնական մարդասիրական զգացմունքից եւ նրան այս դէպքում ձայնակից է նոյն իսկ օրէնքը, որի զօրութեամբ եկեղեցական դասի նիւթական ապահովութիւնը տուխի խնամքին է յանձնուած (**)։ Արդ՝ ո՞վ կը սպասէր որ ծխական ժողովի այդ ամէն կողմից օրինաւոր որոշումը անտեղի աղմուկ պիտի հանէ կոնսիստորիականների շրջանում եւ պիտի յայտարարուի իբրեւ գայթակղեցուցիչ ուրիշների համար։ Հոգեւոր ատեանը պահանջում է երէցփոխից անյապաղ թողնել տուխի որոշումը, իսկ երբ այդ հրամանը մնում է առանց հետեւանքի, կոնսիստորիան դիմում է սպառնական ոճով նոյն երէցփոխին, յիշեցնելով նրան նիւթական պատասխանատուութեան ծանրութիւնը, եթէ նա չկատարէ հոգեւոր իշխանութեան հրամանը։ Այդ բոլոր թղթերին տուխը օրինաւոր պատասխան է տալիս եւ միշտ է հաստատում իր որոշումների վրայ. դրանից յետոյ վիճակային ատեանը Բամբակեանց եկեղեցու ամբողջ գործը, ծխական ժողովի պատճառաբանական արձանագրութիւնների հետ միասին, ուղարկում է Էջմիածին Սինոդի վախճանական տնօրինութեան։

Այդ ընդհարման ժամանակ կոնսիստորիան ուղարկում է Թիֆլիսի վիճակի բոլոր երէցփոխներին մի տպագրւած շրջաբերական հրաման, որը թէեւ հրատարակված էր մի մասնաւոր դէպքի առթիւ, սակայն նրա անմիջական նպատակն էր երէցփոխների ձեռքը տալ գործունէութեան որոշ ուղեցոյց, որով եւ հեռու պահել նրանց Բամբակեանց եկեղեցու տուխի եւ երէցփոխի «հերձուածողական» ընթացքից (*)։ Այդ շրջաբերականով վիճակային ատեանը նոր փաստերի պաշարով հանդէս է գալիս իր հրատարակած սկզբունքը պաշտպանելու համար. փաստերի շարքում առաջին տեղն են բռնում Էջմիածնի Սինոդի զանազան ատեանների հրամանները, որոնց համաձայն, երէցփոխը եկեղեցու այս եւ այլ պէտքերի համար իրաւունք չունի 30 րուբլուց աւելի ծախս անել, թէկուզ ունենայ ծխական ժողովից լիազօրութիւն՝ աւելի մեծ ծախսերի համար. վերջին դէպքում նախապէս նա պարտաւոր է ստանալ թոյլտւութիւն կոնսիստորիայից։ Բայց այստեղ մի հարց է ծագում. արդեօք դա մեկնութիւն է գոյութիւն ունեցող օրէնքի, թէ մի պաշտօնական հրահանգ, որ Սինոդը հրատարակում է ի գիտութիւն ստորադրեալ հիմնարկութեան. եթէ առաջինն է, թող ներվի մեզ նկատել, որ Էջմիածնի Սինոդը օրէնք մեկնելու լիազօրութիւն չունի. այդ վերապահված է կառավարչական Սենատի բարձր իրաւասութեան, որին այս դէպքում ենթակայ է ինքը, Սինոդը. իսկ եթէ այդ հրամանը պէտք է ընդունել իբրեւ ստորադրեալ պաշտօնեային կամ հաստատութեան ուղղւած պաշտօնական թուղթ, դա վերջինի համար պարտաւորացուցիչ է, սակայն այն չափով, որ չափով այդ հրամանը չէ հակասում գործող օրէնքի ճիշտ իմաստին կամ նրա սահմանափակումը չէ, եւ այդ տեսակէտից Սինոդի հրամանը, որը բնաւ չէ կապվում մեր յիշած օրէնքի իմաստի հետ, ոչ ոքի համար պարտաւորական չէ։

Այնուհետեւ շրջաբերականում յիշված փաստերի երկրորդ տեղը բռնում են Նիկիոյ, Անտիոքի եւ այլ եկեղեցական ժողովների կցկտուր որոշումները, որոնք սակայն իրանց ամբողջութեամբ չեն դուրս բերված, այլ դէսից դէնից հատ ու կտոր քաղուածքներ են, երբեմն առանց իմաստի իրար մօտ շարված. նայելով որ կտորն է աւելի համապատասխան հոգեւոր ատենի պաշտպանած սկզբունքին։ Նախ ինչ նշանակութիւն ունի մեզ համար, որ մի ժամանակ, մեր նախնիքների օրով, եպիսկոպոսն էր կառավարում երէցփոխական պաշտօնը. թող այդպէս լինի. բայց միթէ դա ապացոյց է, որ ամէն եկեղեցական բան եւ մեր ժամանակ պէտք է չափվի եւ որոշվի կրօնական հին, անցածգնացած կարգերով։

Մենք արդէն յիշեցինք, որ 1836 թւին հրատարակված կանոնադրութիւնը հիմնւած է Հայոց եկեղեցական կանոնների եւ աւանդութիւնների վրայ. այդ երեւում է Նիկողայոս Ա. կայսրի նոյն թւի մարտի 11ին շնորհած հրովարտակի բնագրից, ուր առանձնապէս ընդգծված է կայսրի ցանկութիւնը անխախտ պահպանել Հայոց եկեղեցական օրէնքները եւ հին սովորութիւնները. ուստի այն լայն իրաւունքը, որ այդ կանոնադրութեամբ տուած է ժողովրդին եկեղեցու բարեկարգութեան եւ տնտեսական կառավարութեան մէջ, օտար ներմուծութիւն չէ, այլ Հայոց Եկեղեցու ոգուն յատուկ մի նուիրական սկզբունք, որը սակայն հոգեւոր իշխանութեան աչքի փուշն է դառել այսօր։

(Մնացեալը յաջորդիւ)

(*) 1229 յօդ. ԺԱ. տ. Ա. մ. պետ. օր. 1896 թ.։

(**) 1246 1247 յօդ. ԺԱ. տ. Ա. մ. պետ. օր. հրատ. 1896 թ.։

(*) Այդ շրջաբերականը տպված է Էջմիածնի պաշտօնական օրգանում. տես 1901 թ. 3։

ԱՌԱՋԻՆ ԱՐՑՈՒՆՔԸ
(ԳԵՂԻ ԿԵԱՆՔԷՆ)

Ա

Գիւղը մեծցեր էր։ Մօրը մէկիկն ըլլալուն՝ իր տղայութիւնը չէր ունեցած [illegible] տակ սպասած օրեր կամ ամիսներ, ծովը չէր պտտած անոր երեսը ու հոգին հետ չէին հաշտուած իր ոտքերը։ Կոկիկ, անուշ, աղւոր ձագի մը պէս մօրը շուքին տակ, մօրը հոգւոյն մէջ, մօրը փէշին շուրջը, մէկ հատիկի խոլեքութեամբ մը մեծցեր էր անուշ։ Թէեւ ատեն ատեն ուզած էր փողոց իջնել, փորձուած էր կօշիկները նետել ոտքէն, բայց մօրը համբոյրէն վախցեր էր միշտ, ու միշտ իր բոլոր հաճոյքներուն, իր տղու զբօսանքներուն ետեւէն նայած ատեն՝ այդ մօրը համբոյրը ցցուեր էր աչքին դէմ։

Պրուսայէն եկած էին, մայր ու տղայ։ Մօրը դէմքին վրայ—սկիզբները բաւական փայլուն—աչքերը միշտ կարմիր ու ցաւոտ տեսնուեր էին։ Արտեւանունքը կէս մը կործրցած՝ փակած կը թուէին ներսի կարմիրին հետ։ Էրիկը, կարգուելէն քանի մը տարի ետք մեռած էր։ Ու Վաւուա հանըմ Արթինիկին հետ Սէօլէօզ գացեր էր, Էրկէն մնացած քիչ մը բանով ապրելու։

Վաւուա հանըմ կոկիկ ու խելացի կնիկ մըն էր։ Բաղքէն ըլլալուն պատիւը արդարացնելու համար հոգին չէր խնայեր։ Գիւղի կնիկներուն օրինակ հանդիսանալը իր փառասիրութիւններէն մէկն էր, ու գլխէր ցորեկ մարել չփոխցող սիկարէին հետ՝ տղուն վրա—գլուխին մաքրութիւնը իր հոգը կը նկատէր։ Պզտիկ պարծանք մը չէր անշուշտ իրեն համար փայլուն տանի մը տէր ու խելօք տղու մը մայր ըլլալը։

Ու Արթինիկ, ասանկ լուրջ մօր մը շուրջ խնամքներուն ենթարկուելով, սպասուած տղան ըլլալէ չուշացաւ։ Եկաւ ատեն մը՝ ուր բոլոր մայրերը մատով կը ցուցնէին անոր բանթալոնին շնորհքը, մազերուն ճակտին վրայ գուրգուրանքով մը պառկումը, երկար, ծունկերը պատող վերարկուին անթերի մաքրութիւնը։ Շատ չանցած, աղջիկ ունեցող մայրեր հետաքրքրուիլ սկսան իրմով։ Շատ կը գովէին անոր աչքերուն փայփայող անուշութիւնը։ Իր անձին տեսակ մը անմեկնելի հրապոյրը, որ անոր պատուաւորի դիրքին մնացած մէկ հետեւանքն էր, կը ցայտէր դէմքին միջակութիւններուն մէջ, ուր կիները ամէնէն աւելի կը սիրէին անոր վրայ երկար նայուածքներ հանգչեցնել։

Անոր զոքանչ ըլլալը երջանկութիւններուն մեծն էր անշուշտ ու մէկ կողմէն անոր համբաւին—բոց թէ վարժապետ ալ էր—օրէ օր հաստատուելուն ու խոշորնալուն, միւս կողմէն իր երիտասարդի բոլոր աղուորութիւններուն կամաց կամաց պարզուելուն, աղդող դառնալուն հետ՝ աղջիկները մէկէ աւելի երազներ պատրաստեր էին իրենց պզտիկ մաքերուն մէջ։

Վաւուա հանըմ այս բոլորը տեսնելու բաղդը չէր ունեցած սակայն։ Աչքերուն լոյսը ալ աղօտ մը մարելուն՝ երբ իր առջեւ կը դնէին տղուն սեւ ու կոկիկ պեխերը, ուրախութենէն լալը կուգար, թարթիչները թեթեւ մը կը դողային ու իրարու փակած արտեւանունքը նուրբ սարսուռ մը կը զգացնէին, արցունքի պզտիկ բայց շատ պզտիկ պոռ մը մղելով։

Արթինիկ,—հիմա պատուելի Արթինիկ—վարժապետ էր գեղին դպրոցին մէջ։ Առտուն կանուխ, ձեռքերը երկար վերարկուին գրպանը՝ ժամուն դուռն էր։ Օրհնութիւնները, Հարցը, Մանկունքը մինակուկ կ'ըսէր, վերջը դպրոց կ'երթար, Նարեկէն ընթերցումներ կ'ընէր, Աստուածաշունչին նշան բրած տեղը կը բանար, կը կարդար, մինչեւ որ տղաք ամբողջ հաւաքուէին։

Երբեմն մեռել մը կ'ըլլար։ Իր ձայնին սովորական անուշութեամբը կը քալէր տէրտէրին առջեւէն, մահերգին մէջ անգամ խելօք քաղցրութիւն մը դնելով. սարսուռը մեղմելով բզկտող խաղերուն ու գրեթէ մոռնալով եւ մոռցնելով բուրվառին տխուր ճօճումը, որ փողոցներուն մէջ բուի պէս բաներ մը չհասկցուող շշուկ մը կը թափէր իր կուրծքէն։

Շատ անգամ ալ հարսնիքի թափօրին առջեւ, պոռթկացող ուրախութեանց ու յորդող ծափերուն դէմ իր ձայնը կը պզտիկնար, կ'անուշնար, կը խոլեքնար պիտի ըսէի—ու միշտ պատկառոտ,—իր խելօք տղու համբաւին միշտ ուշադիր, աչքերը շատ վեր չհանելով երգի տետրակէն, կ'երգէր ու կ'երգէր։

Ուրիշ ատեններ, ամառ օրերուն, Սուրբը կ'երթար, տղաքը կարգաւ շարած իր առջեւ, բոլորն ալ անտառի դիրքի մը մէջ արձանացուցած։ Խելքը, խոլեքութիւնը անոնց գլուխէն ոտքը «կը կաթկթէին», իր բառովը։ Մէջերնին չկար մէկը որ հայհոյութիւն մը համարձակէր գիտնալ։ Ժամը սքանչելի փոխ բռող, շարականները լաւ տղաք, փողոցին մէջ ալ կ'երգէին սիրալի «Տարածեալ» մը կամ «Առաւօտ լուսոյ» մը։

Երեսունի մօտ էր հիմա։ Գիւղին մէջ իր ընկերները շատոնց կարգուած, տուն տեղ եղած էին։ Իր հասակակիցներուն տղոց ալ դաս կու տար կամաց կամաց, չսիրելով բարեկամներու հեղնութիւնները, մայրերու հրաւէրը, շատ փողոցները չելլելով, խուսափելով ցնցող աչքերու հանդիպելէ, ջանալով մոռնալ աղջիկներուն նետած խօսքերը. իր համբաւը, իր «անունով, բարի» տղու համբաւը անաղարտ պահելու մեծ ու միակ աշխատութեան մէջ հաճոյք մը գտնելով, ու այս ամէնէն վեր, այս ամէնէն զատ իր մօրը սիրտը չկոտրելով։

Վաւուա հանըմ բան գործ բրած էր իրիկուն առտու տղուն երկար բարակ խրատներ տալը։ Իր ճաշակովը՝ գեղի աղուոր աղջիկներէն չէր ախորժեր բնաւ։ Ինչ պատճառով սակայն տղան անպսակ կը թողուր անոր այս տարիքին մէջ, ատիկա ատոր չէր գիտեր. միայն սա կը զգար որ տղան կարգելու խօսք եղած ատենն, շատ անգամ, գրեթէ ամէն հեղ, ակամայ ինքզինքին վրայ մտածել էր, վախնալով հոգիին խորունկէն, կարծես դէշ բան մը բրածի պէս ալ կարմրելով,

—Տղաս, ես քեզի Պրուսայէն աղջիկ կ'առնեմ, դուն հոգ մի ըներ. ուզածդ աղջիկ թող ըլլայ։

Ու միշտ տղան աչքերը ծռելով,

—Ուզածդ պէս մայրիկ, կը պատասխանէր։

Վաւուա հանըմ կը պտտէր, տուր վրայ, տղուն ճակատը, երեսները, վերջը սիկառը կը փակցնէր բերնին, բազմոցին անկիւնը կ'անցնէր, ու կը սկսէր ինքնիրեն երգել։ Տղան վար կ'իջնէր։

Բ

Օրին մէկը սակայն հակառակ մօրը զգուշութեան ու հակառակ իր ջանքերուն, սիրած էր ան։ Ու ինչ սէրով։ Ամբողջ իրիկուններ զանի երազելու նուիրեց, բան մը չըսելով մէկուն, ո՛չ մօրը, ոչ բարեկամի մը։ Գիտէր որ վերջապէս քիչ մը պիտի խնդային վրան։ Ու մա՛յրը։ Նորէն պիտի պլլուէր ըսէր, ու ինք նորէն պիտի ցուցնէր անոր սիրտը. ու պարկեշտ եւ խելօք տղու անվայել իր այդ սէրովը ամօթ պիտի տար իր համբաւին վրայ յարձակելու։ Անանկ ժամեր ունեցաւ, ուր խորհեցաւ ամէն կապ մէկդի նետել ու իր սիրածին հետ կապուիլ մշտնջենապէս։ Սակայն անոր քաջութիւնը պիտի չունենար երբեք։

—Օղո՜լ, խելքդ կերեր ես։ Ան լակոտին մնայի՞ր ես, քեզի Պրուսայէն պիտի առնեմ, խելք թռցնող երես ու աչք ունեցող աղջիկ պիտի առնեմ ես քեզի։

Այսպէս խօսած էր մայրը, երբ զաւակը Վարդանուշի աչքին ու երեսին աղուորութիւնը գովելու համարձակեր էր իր առջեւ։

Ան եղաւ իր վէպը. կամաց կամաց տափեց իր սիրտը կարմիր դէմքերու առջեւ անտարբեր մնալու տխուր հարկին, աչքերուն առջեւ մշուշ մը կախեց, ուր դուրսէն եկող ամէն նայուածք կը տարտամէր։ Մօրուք թող տուաւ ու երկայն վերարկուին մաքրութեան ամէն ժամանակէ աւելի ուշադիր, հանդարտ ու մինակ, մօրը բերելիք աղջկան սպասեց։

Սպասեց։ Տարիքը քառասունին դուռն էր ալ։ Մազերուն մէջ ճերմակներ սիրուն զանազանութիւն մը կը հագցնէին իր գլխուն ու երեսին վրայ կամաց կամաց փռուիլ կը սկսէին, չմեռնող բանի մը հետքերը, անոնց որ՝ ծերութիւնը կը հոսի դանդաղ, բայց ստոյգ վազքով մը։

Անգամ մը հիւանդացաւ։ Ամսուան մը դադարէ ետք նորէն դպրոց գնաց ու այսպէս հանդարտ, խելօք, առանց յուզումի, գրեթէ երջանիկ. իր վերարկուին մէջ առնուր փաթթուած՝ տարիները համրեց, սպասումին անուշ ու դողդոջ տարիները։

Վաւուա հանըմին հոգը չէր բնաւ։ Գեղին մէջ իր վրայ դէշ կը խօսէին։ Ամէն մարդ կը մեղքնար այդ շնորհքով մարդուն վրայ, որ դպրոցի մը անկիւնը, կամ սրճարաններուն մէջ մինակուկ կը սպառէր իր օրերը։

—Լղրճուկնե՛ր, դուք ալ, ամէն բանէ աւելի հոգացող պըլլաք տղուս, ինչ կըլլայ, առնելիքը կնիկ մը չէ՛, երբ ըլլայ, կ'առնէ, ես ալ կ'ուզէի որ մեռնելէս վերջը կարգուէր տղաս։

Հոս կանգ կ'առնէր կէս մը քրտնած, կէս մը յուզումէն դողդղալով։

Գ

Հիմա ալ աչքերը ակարացած են, մազերուն ճերմակը աւելի մաքրուած, դէմքին գիծերը աւելի խորունկցած։ Իր աչքը միշտ անուշ մշուշի մը մէջ կը կորսուի, չհամարձակելով ուղղակի նայիլ։ Բարեկամներէն շատերը մեռած են ու շատերը տունի անկիւններէն քիչ հեղ դուրս կ'ելլեն։ Մայրը ողջ է սակայն, Պրուսայէն գալիք աղջիկը դեռ չէ եկած եւ Վաւուա Հանըմ ա՛լ չի սիրեր խօսիլ անոր վրայ։

Ու ինք միշտ վարժապետ է։ Ծերութեան առջեւ աւելի խոլեք, աւելի անուշ, աւելի հանդարտ է իր սիրտը։ Դպրոցին մէջ իրեն օգնական տղուն կը նայի գաղտնի, միշտ վախնալով ու կարմրե-

---

ԼՈՒԻ ԷՆՕ (29)

ԴԱՍՏԱՐԿԱՊՈՐՏԸ

Թ

Մարքիզը յետոյ նորէն իր խօսքը ուղղելով դերկոմսին, ըսաւ.

—Հիմա քեզի խորհուրդ մը տամ, Ֆիլլպէր. երբոր ճանճրանաս աշխարհիկ կեանքի հաճոյքներէն, նորէն հոս եկուր, կազդուրուելու համար։ Միշտ լաւ ընդունելութիւն պիտի գտնես մօրեղբօրդ դղեակին մէջ։ Օ՛ն, հիմա երթանք։

Ֆիլլպէր ներքին խուլ զայրոյթ մը զգացած էր, երբ մարքիզուհին քիչ մը առաջ յայտարարած էր թէ ինք ի մօտոյ պիտի մեկնէր։ Մտադրեց ճարտարօրէն հերքել Լօրանսի յայտարարութիւնը, բայց մարքիզին սիրալիր խօսքերը արդէն եղան եւ իր բարի զգացումները շարժեցին։ Մնաց որ, Ֆիլլպէր տափակ ու անհամ կը գտնէր Թրէմոնա դղեակին մէջ վարած հովուերգական կեանքը։

Լօրանսի առաքինութեան յաղթելու անյոյս՝ մեծապէս կը փափաքէր նորէն երթալ նետուելու շաղշողուն հաճոյքներու եւ դիւրահաղորդ սէրերու մէջ։ Ուստի, իւրաքանչիւր բառը չկշռելով, պատասխանեց մարքիզին.

—Այո՛, սիրելի մօրեղբայրս, պէտք է որ Բարիզ դառնամ. իրաւ է որ, բարեկամութիւնը հրապոյրն է կեանքին, բայց գործերն ալ չեն կրնար երեսի վրայ մնալ։

—Հապա տարփանքնե՞րը, յարեց ծեր ազնուականը խնդալով, ամէնէն աւելի ժամանակ կը գրաւեն, մանաւանդ քեզի պէս Տոն Ժուանի մը մօտ։

Սէրը արդարեւ, բազմատանիի մը կը նմանի, որ կտորներու բաժնուելով հանդերձ՝ իր կենդանութիւնը կը պահէ։ Լօրանսի սիրտը խորտակուած էր, բայց կ'ապրէր ու կ'արիւնէր։ Խեղճ [illegible] հոգի, որ խաղաղ երջանկութիւն մը երազած էր, առանց խղճի խայթի սէր մը, եւ ընդոստ արթնցած էր, բիրտ իրականութեան առջեւ գտնելով ինքզինքը։ Հրակէզ արցունքներ կուտակուէին աչքերուն մէջ զորս կը վանէր գերագոյն ճիգով մը։ Երբ մինակ մնաց իր սենեակին մէջ, մարքիզուհին քանի մը վայրկեանի չափ հեծկլտաց, յորդ արցունքներ թափելով։ Սակայն իր ակարութիւնը զսպելով, պահ մը յետոյ մրմնջեց հանդարտ ու հանդիսաւոր կերպարանքով մը.

—Իմ պարտականութիւնս կատարեցի. հիմա սիրտս արիութիւն պէտք է ունենայ։ Անհետացէ՛ք ալ եւս, ո՛վ երբեմնի յոյսեր։ Վերջին ողջոյն մը կ'ուղղեմ ձեզի։

Սակայն Լօրանս սարսռալով կը համակուէր, խորհելով թէ յաջորդ օրը Ֆիլլպէր պիտի մենամարտէր Թիպիերսի հետ եւ թերեւս պիտի յաղթահարէր անկէ։ Ուստի, մարքիզուհին որոշեց արգիլել այդ մենամարտը, առանց գիտնալու թէ ինչպէս։ Արշալոյսը ծագած էր եւ տակաւին որոշում մը չէր յանգած ինք։ Պահ մը խորհեցաւ մարքիզին իմացնել զայն, բայց այդ գործին մէջ ամուսինը խառնելու մտածումը անյաղթելի նողկանք մը ազդեց իրեն։ Երկար վարանումէ մը յետոյ, որոշեց դիմել նոյն իսկ դերկոմսին, խոստում առնելով անկէ չմենամարտիլ Թիպիերսի հետ։ Մինչ անհամբերութեամբ կը հոգայէր մարքիզուհին, երկու ձիերու արշաւ մը լսեց. պատուհան վազեց իսկոյն եւ Ֆիլլպէրը նշմարեց, որ արագօրէն կը հեռանար իր ծառային ընկերակցութեամբ. ան ալ ձիու վրայ հեծած։

—Արդէն խօսք կը մեկնի, գոչեց Լօրանս սրտի սեղմումով մը։

Մարքիզուհին բոլորովին այլայլած՝ բակ իջաւ, ուր Մարիանիքի հանդիպեցաւ, որ դռնապանին հետ կը խօսէր։ Յանկարծ գաղափար մը ինկաւ միտքը եւ մանկամարդ գեղջկուհին կանչեց։

—Այս առտու կանուխ ելեր էք, աղջիկս, ըսաւ Լօրանս, զինք յուզող վրդովումը զսպելով։

Մարիանիք ալ յուզուեցաւ, տեսնելով որ տիկին տը Թրէմոնա կանուխ ելած էր։

—Տիկին մարքիզուհի, եկայ ձեզի իմաց տալու թէ այս շաբթու չպիտի կրնամ աշխատիլ դղեակին մէջ, որովհետեւ մեծ-հայրս հիւանդ է եւ ես ստիպուած եմ խնամելու զայն։ Այս առտու մեծ հօրս քովէն բաժնուեցայ, լուր տանելու համար ձեզ։ Անկէ անցած ատեն, հոս հանդիպեցայ եւ հիմա անմիջապէս պիտի դառնամ հիւանդին քով, որուն վրայ կը հսկէ մայր Բէրկիլէքը։ Մնաք բարով տիկին մարքիզուհի։

Մարիանիք խոնարհութիւն մը ընելով հեռանալու վրայ էր։

—Ըսել է չէք կրնար մատուցանել ինծի այն ծառայութիւնը՝ զոր պիտի խնդրէի ձեզմէ, ըսաւ մարքիզուհին անհամբերութեամբ։

—Ծառայութի՞ւն մը, տիկին, անմիջապէս ըսէք։ Պատրաստ եմ ձեզի ծառայելու, եթէ ատիկա արգելք մը չըլլայ մեծ հօրս քով դառնալու։

—Միայն պիտի խնդրեմ ձեզմէ, որպէս զի ինծի ընկերանաք մինչեւ ծովեզերք։

—Մինչեւ ծովեզե՞րք, կրկնեց նորատի գեղջկուհին անձկալի կերպարանքով մը։ Ա՜հ, Աստուած իմ, մեծապէս կը ցաւիմ այդ ծառայութիւնը չկարենալ մատուցանելուս համար։

—Զարմա՞նք թէ մայր Բէրկիլէքը ձեր տեղը կը բռնէր։ Պատուական կին մըն է ան. ապահով եմ որ մնաւ չպիտի վշտանայ, քիչ մը ուշ երթալնուդ համար։

—Ճիշդ է, բայց...

—Մտիկ ըրէք, Մարիանիք. ծանրակշիռ բանի մը վրայ կը դառնայ խնդիրը, որ ձեր կարծածէն աւելի կը շահագրգռէ մայր Բէրկիլէքը։

—Ի՞նչ բանի վրայ կը դառնայ խնդիրը, տիկին մարքիզուհի, հարցուց Մարիանիք անձկութեամբ։

—Մենամարտ մը տեղի պիտի ունենայ, աղջիկս։

—Մենամա՞րտ մը՛, մրմնջեց նորատի գեղջկուհին, որ տարտամօրէն ըմբռնեց այդ բառին իմաստը։

—Այո՛, մենամարտ մը երկու անձերու միջեւ, որոնցմէ մէկը բարեկամն ու ազգականն է պարոն Պրըթմոնին եւ Բովրէթին։

—Թիպիե՞րս, գոչեց Մարիանիք տժգունելով։

—Այո՛, Թիպիերս, եւ Պ. Ֆիլլպէր։ Թերեւս կարելի ըլլայ միջոց մը գտնել, արգիլելու համար այդ մենամարտը։ Կը հաւանի՞ք ինծի ընկերանալ։

—Այո՛, տիկին, անմիջապէս։

—Գիտէ՞ք ծովեզերք երթալու ամէնէն կարճ ճամբան։ Հիմա կառքը պատրաստել կու տամ. ես պիտի վարեմ զայն, որովհետեւ չեմ ուզեր կառապան մը առնել մեզի հետ։

(Շարունակելի)

լով։ Կը յիշէ տօտը ծնիլը, առաջին անգամ դպրոց գալը, Աւետարան սկսիլը, Վարք-Սրբոցէն դաս առնելը։ Մտքին առջեւէն կ'անցնին անոր ձայնի պզտիկ վարժութիւնները, փոխ բանները։ Ամէն տուն երթալուն՝ անոր նուէր կարած մարմանները (Թաշկինակ) կը հանէ գրքերուն մէջէն, պահ մը կը նայի, կը ծալլէ ու վախով մը պաղնելէն ետք կը դնէ տեղերնին։ Պզտիկ ա՜խ մը չրթունքէն դուրս փախչիլ կ'ուզէ, աչքերը թխթեւ մը կը պղտորին ու սիրտը կը լոէ որ քիչ մը աւելի ամուր կը կոտտայ...։

Օրերը կ'անցնին։ Երբեք չէ դիտած մակի լեցունն ու քաշող երկինքը, չէ ճանչցած ձիւներուն ամայի քաղցրութիւնը կամ ամպերուն թաքուն տրտմութիւնը։ Հիմա ապրելէն ձանձրացած է, մինչ իր երիտասարդութեան չէնչող տարիները թռած են։ Իրմէն փախչող լանները այս նայած է անոնց ետեւէն, առանց կարելի մը աղդուելու։ Մայրը ողջ է տակաւին, ալ աղուոր մը բիւիք դարձած։ Պրուտաչէն դալիք աղջիկը դեռ չէ եկած։ Վառվառ հանըմ ա՛լ չի սիրեր խօսիլ անոր վրայ։

Բայց վերջը ի՞նչ պիտի ըլլայ։ Ապահով է որ քանի մը տարիէն ալ Վառվառ հանըմ կը մեռնի։ Ի՞նչ պիտի ընէ։ Այս աղուոր կոկիկ տանին մէջ, ուր երբեք աղուոր երգ մը չչողաց ու անուշ ձայն մը չխաղաց, այդ հին, սակայն գրաւիչ գործին վրայ, որ իր սենեակը կը չէնցնէ, այդ յաւիտենապէս լուռ լուսանկարներուն առջեւ, իր կեանքը ի՞նչ պիտի ըլլայ։

Ասանկ տագնապի առեններուն, ճակատը կը կոխի յանկարծ, աչքերը կը վառին, ու միտքը պզտիկ տղուն կ'երթայ, իր օգնականին։

—Ասոր վերջը չկայ։ Սանկ տղեկ մը առնէինք քովերնիս նէ, դէ՞չ կ'ըլլար։

—Ես ալ առի պիտի ըսէի, ղաւակս, ամա կը վախնամ։ Աս դեղի չունները քէրպիյեսիզ են, փիս են, մէկ մէտէս Պրուսայէն բերել տուր կ'ըսէ։ Ասանկ չըլլար։ Հէմ գեղին մէջ չատ են ատանկ ղաւակ չունեցող տէ օտար տղայ առնողներ։

—Ես մէկը միճասիպ կը տեսնամ։ Հէ՛մ խոչոր, հէ՛մ գիտնական, հէմ աղուոր տղայ է։ Սա Գրիգորիկը, կը ճանչնաս, անանկ չէ՞։

—Ո՛ր Գրիգորիկը։

—Մեր տունը եկող Գրիգորիկը, Վարդանուչին տղան։

—Է՛, չէ՛, չէ՛, աղջիկ մեռնիմ ղաւակս, գեղ մը մարդը վայրդ, եղուկըդ կուտայ։ Դայիր, դայիր տէ՛ աս պապ չունեցող փինը ուսկի՞ց գտար։ Պրուսայէն բերել կուտամ։ Թող կենայ հիմա։

Պառուելին մօրը քովէն դուրս կելլէ, խորապէս յուզուած։ Իր ծերունի սիրտը սաստկապէս ազդուած է այդ անգիտակից անարդանքէն, ու առաջին անգամը ըլլալով, իր արցունքը, իր առջինեկ արցունքը կը թափէ Գրիգորիկի նուէր բերած մարմաններէն մէկուն մէջ։

Սեօլեօզ Յ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Թագադրութեան հանդէսը.— Օծման օրը.— Երկու թափօրներ.— Ընդհանուր փորձ մը.— Բանի մը յիշատակներ.— Բազկահատներու ճահատակութիւններ.— Պատրաստութիւններ.— Աղքատները։

Լոնտոն, 18 յունիս.— Պաշտօնական ծրագրին համաձայն, թագադրութեան օրը առտուն չատ կանուխ քանիմէկ թնդանօթներով պիտի ծանուցուի՝ Հայտ-Բարքին եւ քառասուներէկ ալ Լոնտոնի աշտարակէն։ Կէսօրէն մէկուկէս ժամ առաջ, Էտուարտ թագաւորը Պըքինկէմի պալատէն ճամբայ պիտի ելլէ եւ քանընինդ վայրկեան յետոյ Ուէսթմինսթըր աբբայաբանը պիտի հասնի։ Հետեւեալ օրը, Էտուարտ Է. դարձեալ միեւնոյն ժամուն պալատէն ճամբայ ելլելով՝ քաղաքին մէջ մեծ պտոյտը պիտի կատարէ եւ կէսօրէն մէկուկէս ժամ ետքը Պըքինկէմի պալատը պիտի դառնայ։ Վերադարձալ խրախճանքի ժամերուն՝ քանիմէկ թնդանօթներ պիտի արձակուին Հայտ-Բարքէն եւ քառասուներէկ ալ՝ Լոնտոնի աշտարակէն։ Երբ թագը դրուի թագաւորին գլուխը, Հայտ-Բարք պիտի արձակէ քառասուներէկ թնդանօթ եւ Լոնտոնի աշտարակն ալ՝ վաթսուներկու. միեւնոյնը պիտի ըլլայ նաեւ յունիս 27ին, երբ Էտուարտ Է. Լոնտոնի միջնաքաղաքը մտնէ։ Աբբայարան երթալիք թափօրը երկու մասի պիտի բաժնուի։ Առաջինին մէջ պիտի գտնուին արքայական գերդաստանին անդամները՝ հանդիսական ինը կառքերով։ Երկրորդը բուն իսկ թագաւորին թափօրը պիտի ըլլայ։ Երկու թափօրները իրարու պիտի հետեւին երեք քառորդ ժամու տարբերութեամբ։ Ուրբաթ օրուան թափօրը ամէնէն չքեղը պիտի ըլլայ՝ երեք քիլոմէթրէ աւելի երկայնութեամբ։ Նախ պիտի երթայ գաղթային ճիւղը՝ այսինքն գաղթային զանազան զինուորները, գաղթավայրի նախարարները, կառավարիչները եւ այլն. յետոյ հնդիկ զինուորները՝ հազարի չափ, բոլոր ցեղերու ներկայացուցիչներով եւ հնդիկ իշխանները։ Ասպ թագաւորին, բանակին ու նաւատորմին թիկնապահները, Լորտ Ռոպէրթս եւ ընդհանուր սպայակոյտը. ասոնց պիտի հետեւին զինուորական ու նաւային կցորդները. յետոյ արքայական գերդաստանին անդամները, օտար իշխանները ու պատուիրակները եւ պետական բարձրաստիճան պաշտօնատարները. ամէնէն վերջը թագաւորը ու թագուհին՝ ութը ձի լծուած հանդիսական կառքի մը մէջ, որուն կը հետեւին անձնապահ հեծելազօրքեր։ Կալլէսի իշխանը ձի հեծած պիտի երթայ արքայական կառքին աջ կողմէն եւ Քոնոթի դուքսն ալ ձախ կողմէն։

—Այս իրիկուն Ուէսթմինսթըրի Աբբայարանին մէջ կատարուեցաւ թագադրութեան հանդէսին մէկ մասին փորձը։ Ներկայ էին արքունիքին ընդհանուր հրամանատար Նորֆոլքի դուքսը եւ ուրիշներ։ Թափօր մը կազմուեցաւ եկեղեցիին մէջ։ Գլխաւոր պաշտօնատարները մանրամասն հրահանգներ ստացան թափօրին կազմութեան եւ օծման արարողութեան կատարումէն ետքը վերստին կազմուելուն համար։ Փորձին գլխաւոր նպատակն էր մանկլաւիկները վարժեցնել արարողութեան օրը իրենց կատարելիք պաշտօններուն համար։

Լոնտոն, 20 յունիս.—Թէեւ Ճորճ Դ. թագաւորին թագադրութիւնը վերջին ժամանակներու ամէնէն չքեղն էր, սակայն կարգ մը անճահ միջադէպերու պատճառ եղաւ։ Աբբայարանին պահակներու մէկ սպան պատմեց թէ Ճորճ Դ. թագաւորին թագադրութեան առեն ասպետանութեան պաշտօնեայ մը, որ խարտեաչ կեղծամով եւ լայնեզր գլխարկով կը ձեւ մէջ բարձրաստիճանականին վրայ՝ մէկ կողմէն միւսը, թափօրը մօտենալու պահուն բարձրաձայն աղաղակեր է ժողովուրդին որ զգուշանան գրպանահատներէ։ Բիչ վերջը, հանդիսականներէն մէկը որ Կալլէսի երկրէն էր, ըսեր է այդ ոստիկանին թէ ժամացոյցը ու քսակը որ բոլոր հարստութիւնը կը պարունակէր, գողցուած է, թէ ալ եւս պիտի չկրնայ իր տեղը դառնալ։ Անոր վրայ ներկաները սկսան երգել ժողովրդական երգ մը։

—Հանդէսը տեսնելու համար ծախուելիք տեղերուն գիները կ'իջնան, բայց յանկարծական բարձրացում մը անհաւանական չէ։ Ամերիկացի մը, ուզելով օգտուիլ այդ պարագայէն, բաւական տեղ ծախած ու յետոյ անհետացած է։ Երէկ իրիկուն տեղի ունեցաւ կատարելիք լուսավառութեան փորձը, մանաւանդ Անգլիոյ պանքան, որուն ճակատը գոյնզգոյն կանթեղներ կային, ամէնքը երեսուն հազար հատ, որոնց վառելուն մէկ ժամուան ծախքն է վեց անգլիական ոսկի։

—Այն կառքը, ուր պիտի բազմին թագաւորը ու թագուհին, այսօր բոլորովին նորոգուած յանձնուեցաւ արքայական պալատը. վեց մեթրէն աւելի երկայնութիւն ունի։ Ներքին մասը կահաւորուած է ծիրանեգոյն մետաքսով։

Լոնտոն, 20 յունիս.— Լրագիրները կը ծանուցանեն թէ Էտուարտ թագաւորին կողմէ Լոնտոնի աղքատներուն տրուելիք սեղանէն ետքը թատերական ներկայացումներ ալ տեղի պիտի ունենան։ Այդ առթիւ իրենց աջակցութիւնը նուիրած են Լոնտոնի թատրոններէն երկու հազար դերասաններ։ Թատերական այդ ներկայացումները ճաշարահներուն մէջ պիտի տրուին։ Էտուարտ թագաւորը խոստացած է այցելել բոլոր այդ սրահները։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Վիլհէլմ կայսրը ու կայսրուհին Էքս-Լա-Շաբէլի մէջ.— Հացկերոյթ.— Բաղաքապետին ճառը.— Վիլհէլմ Բ.ի պատասխանը.— Վերադարձ.— Պելճիական պատուիրակութիւնը։

Պերլին, 20 յունիս.—Վիլհէլմ կայսրը, կայսրուհին եւ իշխանը, հինգշաբթի օրը, Էքս-Լա-Շաբէլ հասնելնուն պէս մայր եկեղեցին գացին՝ կայսրը ու իշխանը ձիով եւ կայսրուհին ալ կառքով։ Յետոյ գացին քաղաքապետութեան պաշտօնատունը, ուր հացկերոյթ մը տրուեցաւ։ Հոն էր նաեւ Պելճիքայի թագաւորին պատուիրակութիւնը՝ որ Վիլհէլմ Բ.ի ներկայացաւ։ Քաղաքապետը ճառ մը խօսեցաւ, որուն կայսրը պատասխանեց բաւական երկար ատենախօսութեամբ մը։ Ն. Վեհափառութիւնը յիշեց Հռոմէական հին կայսրութիւնը, որուն որբանը եղաւ Էքս-Լա-Շաբէլ. յարեց թէ նոր կայսրութիւնը ուրիշ գործեր ունի կատարելիք. գիտութեան կուսանին վրայ Գերմանիա միւս ազգերէն առաջ կ'անցնի։ Այդ է այն քաղաքականութիւնը որուն կը հետամուտ գերմանական ազգն։ Կայսրը յարեց թէ Պապին յոբելեանին ներկայ գտնուող գերման պատուիրակին Լէոն ԺԳ. ըսած էր թէ Գերմանիան է այն երկիրը, ուր տակաւին կարգապահութիւն, բարեկարգութիւն եւ պետութեան ու եկեղեցիի յարգանք կը տիրէ, եւ ուր ամէն կաթոլիկ կրնայ իր հաւատքովը ապրիլ առանց խռչտանգուելու եւ թէ այդ պարագաները Վիլհէլմ կայսեր կը պարտի Պապը։ Ն. Վեհափառութիւնը ըսաւ նաեւ թէ առէ այժ առած կը յայտարարէ որ երկու դաւանութիւնները պէտք է բարձր նպատակներու հետամուտ ըլլան՝ այսինքն պահպանել եւ ամրացնել Աստուծոյ երկիւղը ու կրօնքին յարգանքը։ Կորսուած է այն մարդը որուն կեանքին հիմը չի կազմեր կրօնքը։ Վիլհէլմ Բ. մաղթեց որ ամբողջութիւնը, ժողովուրդը ու ինք միշտ խաչին հովանաւորութեանը եւ Փրկչին պաշտպանութեանը տակ գտնուին։ Կայսրը աւարտեց իր խօսքը, «կեցցէ՛» գոչելով Էքս-Լա-Շաբէլ քաղաքին համար։ Կայսերական թափօրը յետոյ գնաց երկաթուղիի կայարանը, ուր արհեստագիտական վարժարանին ուսանողները բանակած մը կազմած էին՝ վառարաններով եւ պահակ զինուորներով։ Ժամը 4ին կայսերական կառախումբը ճամբայ ելաւ՝ բազմաթիւ ժողովուրդի մը կողմէ խանդավառութեամբ ընդունուելով։ Իրիկուան, Բուրգհաուզի մէջ սեղան մը տրուեցաւ, որուն ներկայ գտնուեցան պելճիական պատուիրակութիւնը, գերման նախարարներ եւ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ։ Պելճիքացի զօրավար Շաբլիէ «Կեցցէ՛ կայսրը» գոչեց։ Գերման նախարարներէն մէկը պատասխանելով յիշեց Գերմանիոյ ու Պելճիքայի բարեկամական յարաբերութիւնները եւ բաժակ պարպեց Պելճիքայի թագաւորին կենացը։

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ջրանցքի խնդիրը.— Մ. Նահանգաց Ծերակոյտին վերջնական քուէն.— Բանամայի ճամբան.— Հարցապնդում մը.— Վերջին պահուն։

Նիւ-Եորք, 19 յունիս.—Մ. Նահանգաց Ծերակոյտը, այս իրիկուն, 34ի դէմ 42 ձայնով, Սբուների առաջարկութիւնը ընդունելով, նախագահին յանձնեց ընտրել երկու Ովկիանոսներու միջեւ չինուելիք ջրանցքին ճամբան։ Այդ առաջարկութիւնը այն է թէ Բանամայի մասին Փրանսական առաջարկութիւնը պէտք է ընդունիլ՝ եթէ անհրաժեշտ իրաւունքները կարենան օրինաւոր կերպով փոխանցուիլ. հակառակ պարագային նախագահը, Հէբբըրնի օրինագիծին տրամադրութեանց համաձայն, պիտի ձեռնարկէ Նիքարակուայի ջրանցքին չինութեանը։ Երեսփ. ժողովը արդէն ընդունած է այդ օրինագիծը գրեթէ միաձայնութեամբ։ Կը կարծուի, սակայն, թէ Երեսփ. ժողովն ալ պիտի հետեւի Ծերակոյտին ընթացքին, որով Բանաման պիտի յաղթանակէ։

—Ծերակոյտը, այսօր, 6ի դէմ 67 ձայնով, վերջնականապէս ընդունեց Սբուների առաջարկութիւնը՝ Հէբբըրնի օրինագիծին նկատմամբ, Նիքարակուայի ջրանցքին համար, օրինագիծ մը՝ զոր Երեսփ. ժողովը արդէն ընդունած էր։ Սբուների առաջարկութիւնը կ'ըսէ թէ Նախագահը, իրաւագէտ խորհրդականներու միջոցաւ, պէտք է որոշէ թէ Բանամայի Ընկերութեան ստացուածքներուն եւ մնացորդներուն վերաբերեալ իրաւունքները կարելի՞ է օրինաւոր կերպով փոխանցել։ Եթէ հաստատական պատասխան ընդունի, Նախագահը այդ ստացուածքները ու մնացորդները պիտի գնէ 40 միլիոն տոլարի, այսինքն 200 միլիոն ֆր.ի։ Հակառակ պարագային, Նիքարակուայի ջրանցքը չինել պիտի տայ։ Այդ առթիւ հարիւրին երկու տոկոսով 130 միլիոն տոլարի (ոսկեդրամ) փոխառութիւն մը չվճարելութեան պիտի հանուի ջրանցքին չինութեան ծախքին համար։

—Ծերակուտական Պ. Ճոնս բացարձակապէս Բանամայի ջրանցքին կողմը յաբեցաւ, որով Ծերակոյտին մեծամասնութիւնը յաջողեցաւ Բանամայի համար։ Ասոր հետ կան նաեւ ուրիչ Ծերակուտականներ՝ որոնց քուէները տակաւին կասկածելի էին։ Երեսփ. ժողովը քուէարկած ըլլալով Հէբբըրնի ծրագիրը, որ Նիքարակուայի նպաստաւոր է, հիմա խնդիր է գիտնալ թէ այդ երկու ժողովներէն ո՛րը պիտի յաղթէ։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Վերջին անձնատուութիւնները Թրանսվալի մէջ.— Ինչպէ՞ս կը կատարուին անձնատուութիւնները.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ։

Վրիճիէս, 16 յունիս.—Այսօր կատարուեցաւ տրեւէեան Թրանսվալի մէջ վերջին անձնատուութիւնը՝ Վրիհէյտի պօէրական զօրախումբին՝ որուն հրամանատարն է Մայյարդ. Անձնատուութիւնը ընդունեց Պրիւս Համիլթըն զօրավարը։ Զէնքերէցութեան կատարուելիք տեղերը միշտ նախապէս ցոյց կը տրուին պօէր հրամանատարին կողմէ՝ զօրախումբին պատկանած քաղաքին քիչ հեռուն։ Լուի Պոթա՝ որ Պրիւս Համիլթըն զօրավարին կ'ընկերանայ, դիմաւորեց պօէր զօրախումբը, երկու-երեք ժամ առաջ, որպէս զի հարկ եղած յորդորը կարդայ Պօէրներուն եւ հսկէ անձնատուր ըլլալիք Պօէրներուն ցանկին պատրաստութեան։ Երբ Պօէրները աւարտին իրենց կողմէ Լուի Պոթայի եղած անհամար հարցումներուն՝ հաշտութեան պայմաններուն նկատմամբ եւ երբ պօէր զօրավարը ամէնուն ալ պատասխանէ, ներկաները երգ մը կ'երգեն եւ երէցը աղօթք մը կը կարդայ։ Համիլթըն զօրավարն ալ համենալով՝ պաշտօնական յարմար կարճ բանախօսութիւն մը կ'արտասանէ ու միշտ մեծ հաւանութեամբ կ'ընդունուի։ Մինչեւ հիմա Պրիւս Համիլթըն զօրավարը 3,413 անձնատուութիւններ ընդունած է։ Մեծ զարմացում առաջ բերաւ մինչեւ հիմա զէնքի տակ եղած Պօէրներուն թիւը, բայց պէտք է յիշել թէ ատոնց մէջ կան 12—16 տարեկան տղաք եւ 60—80 տարեկան ծերեր։ Իրաւ է որ ատոնք հրացան ունէին, բայց Պօէրները պատերազմիկ չէին նկատեր զանոնք։ Պրիւս Համիլթըն զօրավարը, այսօր, Բրէթորիա կը դառնայ։ Այն իրողութիւնը թէ անգլիացի զօրավարը առանց հետեւորդի ճամբորդած է, ցոյց կու տայ անձնատուութեանց անկեղծութիւնը եւ բարեկարգութեան մասին Պօէրներուն տածած յարգանքը։

Բրէթորիա, 18 յունիս.—Բալվինիայի մօտ 690 հոգի ալ անձնատուր եղան, որոնց մեծ մասը ըմբոստներ։ Անձնատուութեանց թիւը հասաւ 18,400ի։

Լոնտոն.—Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ, այս իրիկուն, ազատական կուսակցութենէն երեսփոխան մը հարցուց պատերազմական նախարարին թէ կրնա՞յ տեղեկութիւն տալ Զուլուներու կողմէ, մայիս 6ին, յիսուն Պօէրներ սպաննուած ըլլալու մասին։ Պ. Պրատրիք պատասխանեց.—«Լորտ Քիչնէր ծանոյց մայիս 7ին թէ Վրիհէյտի Պօէրները ժամանակէ մը ի վեր կը գրաւէին ընիկներուն արջառները, թէ Պօէրները մայիս 6ին յարձակեր են ընիկներուն վրայ, անոնցմէ չատ մարդ սպաննելով եւ վիրաւորելով, թէ ընիկները կը ծանուցանէին որ Պօէրներէն քանիներք հոգի մեռած են՝ որոնց մէջ կայ Բոթկիթէր հրամանատարը, եւ թէ անոնց ձեռքէն բազմաթիւ արջառներ գրաւած են։ Ուրիշ տեղեկութիւն չունիմ։»

—Տարք. Ճէյմս ու Պ. Պէյթ Չէրլէրթ Ընկերութեան անօրէն կարգուելու մասին եղած հարցումի մը պատասխանելով, Պ. Չէմպըրլէն յայտարարեց թէ իր կարծիքով կառավարութեան վերաբերեալ բան մը չկայ ատոր մէջ եւ թէ կառավարութիւնը միջամտելու իրաւունք չունի։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Հատուցման վճարումը.—Ոսկի՞ թէ արծաթ.— Չինացիներու պահանջումները.— Երկաթուղիներու համաձայնութիւնը։

Բէքին, 18 յունիս.—Չինաց արտաքին գործոց նախարարը, երէկ, երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ մաքսատանց անօրէն Սըր Ռոպէրթ Հարթի հետ՝ հատուցումներու վճարման փչալից խնդրին համար։ Ամսոյս վերջը, իւրաքանչիւրը 1,820,000 թաէլի վեց ամսական պէտք կայ տրամադրելի ըլլալու համար։ Արծաթի գինը ինկած ըլլալով՝ Չինաց արտաքին գործոց նախարարը կ'ուզէ գիտնալ թէ Չին պիտի վճարէ այն տարբերութիւնը որ գլխաւորապէս, դէթ ոչ ամբողջովին, առաջ կու գայ այն անկարելիութենէն, որով տէրութիւնները չեն կրնար համաձայնիլ՝ հատուցման բաշխումին նկատմամբ։ Կ'ըսուի թէ Չին պիտի առաջարկէ օտար տէրութեանց՝ թոյլ տալ որ վճարումը տակաւին երեք-չորս ամիս արծաթ դրամով կատարուի եւ յետոյ ոսկիով։ Այդ տարբերութիւնը ցուցնելու համար՝ վճարումները աւելի մեծաքանակ պիտի ըլլան ապագային։ Չինաց հիւսիսային նաւահանգիստներուն հասոյթները չատ զօրացուցիչ են։ Յուսալի է որ այս տարի միայն Թիէն-Ցին երեք միլիոն թաէլ տրամադրէ՝ ծովային մաքսերէն։ Մինչեւ հիմա 1899ի հասոյթները աւելի եղած էին՝ մինչեւ 1,250,000 թաէլի բարձրանալով։

—Երկաթուղիներու համաձայնութեան խնդրին եւ Ռուսիոյ կողմէ եղած ընդդիմադիրութեան մասին որոշուեցաւ որ ծանուցագիրներ փոխանակուին Բէքինի բրիտանական դեսպան Սըր Է. Սաթոուի եւ Եուան-Շի-Քայի ու Հու-Եու-Ֆէնի միջեւ։ Չին եւ Անգլիա պիտի ընդունին որ Բէքինը մեծ պարիսպին միացնելու համար չինուելիք երկաթուղիի նոր գիծերը Չինաց կողմէ չինուին՝ առանց օտար դրամագլուխներու աջակցութեանը եւ թէ այդ գիծերը գրաւի տակ չառնուին որ եւ է օտար փոխառութեան իբրեւ երաշխաւորութիւն։ Չին եւ Անգլիա նաեւ պիտի ընդունին որ օտարազգի զինուորական անօրէններ չըլլան, այլ թէ բոլոր զինուորական փոխադրութիւնները կատարուին միջազգային զինուորական պետերուն կողմէ տրուելիք հրահանգներու համաձայն։ Չինաց արտաքին գործոց նախարարը, որ վստահութիւն ունի թէ Ռուսիա նախկին համաձայնութեան այդ բարեփոխեալ ձեւը պիտի ընդունի, մտադիր է, ծանուցագիրները փոխանակուելէն ետքը, անոնց պատճէնները հաղորդել Ռուսիոյ դեսպան Պ. Լէսարի։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Երեսփ. Ժողովին նիստը.— Հարցապնդում եւ օրինագիծեր.— Մենամարտի նուէրներ.— Նոր կուսակցութիւն մը.— Ծերակոյտին մէջ.— Ժանտախտը Մարսիլիոյ մէջ։

Երեսփ. Ժողովի անցեալ հինգշաբթի օրուան նիստին մէջ ելմտական նախարար Պ. Ռուվիէ օրինագիծ մը ներկայացուց ի մասին ըմպելեաց տուրքերու։ Երեսուն երեք անդամէ բաղկացած յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, քննելու համար այդ առաջարկը։ Պ. Ժիւլ Ռօշ առաջարկ մը ըրաւ, ջնջելու համար խորհրդարանական նախաձեռնութեան իրաւունքը, ի մասին վարկերու յաւելման։ Այս առաջարկը յղուեցաւ Ժողովի դիւանին։ Երեսփոխան Պ. Կէրօ Ռիչար խօսք առնելով հարցուց թէ ի՞նչ միջոցներ ձեռք առնուած են Մարթինիք կղզիին տնտեսական եւ ընկերական կացութեան դարման տանելու համար։ Յայտնեց թէ վաւերի ջանքեր եղած են օգնութեան հասնելու համար արկածեալներուն, բայց թշուառութիւնը չատ մեծ ըլլալուն պատճառաւ, ա՛լ աւելի աջակցութեան պէտք կայ. Նախ հարկ է կազմակերպել վարչական չրջանակները եւ անգործութեան վերջ տալ։ Գաղթային նախարարը պէտք է փութով կառավարիչ մը անուանէ Մարթինիքի հանգուցեալ կառավարչին տեղ, ինչպէս նաեւ անյապաղ անօրէն մը կարգել Մարթինիքի պանքային։ Ի վերջոյ բանախօսը առաջարկեց յանձնաժողով մը կազմել Բարիզի մէջ, հսկելու համար կղզիին վերակազմութեան գործին վրայ։ Գաղթային նախարար Պ. Տումէրկ պատասխանեց թէ հրաբուխը միշտ բորբոքման մէջ է, որով անկարելի է կղզիին հիւսիսակողմը փոխադրել գաղթողները։ Բոլոր կղզիին հարաւային կողմին, կացութիւնը լաւ է հոն։ Կառավարութիւնը ձեռնարկած է Ֆոռ-տը-Ֆրանսի մէջ հաստատել պանքան, որ փախաքողներուն փոխառութիւն պիտի ընէ։ Կղզիին հարաւակողմին բնակիչները, որոնք 230,000 հոգի են, աչխատութիւն ունին։ Սակայն Պ. Տումէրկ յայտնեց թէ չի կրնար նոր պաշտօնատարներ անուանել, որովհետեւ հիմնականները ատրինձանօրէն ընել կը նշանակէ տալիս։ Նախարարը ի վերջոյ շնորհակալութիւն յայտնեց Մարթինիքի արկածեալներուն ի նպաստ բացուած հանգանակութեան մասնակցողներուն եւ կղզիին պաշտօնատարներուն։ Ժողովը 108ի դէմ 190 ձայնով՝ գերազանցապէս ընտրեց Պ. Լաքրուան։

—Երեսփ. Ժողովի անցեալ չորեքշաբթի օրուան նիստին հետեւանօք, ղըրդուած մը կը տիրէ կուսակցութեանց մէջ։ Աջակողմի երեսփոխանները իրենց պաշտօնակիցները վախցնել կ'ուզեն մենամարտի հրաւէրներով։ Արմատական երեսփոխաններն ալ, որոնց միանալն ուժը արհամարհելի չէ, բարձրաձայն կը յայտարարեն թէ ի հարկին յարգել պիտի տան ինքզինքնին, բռուն միջոցներու դիմելով։ Կը վախցուի որ մօտի այս տրամադրութիւնները պատճառ ըլլան սաստկալից նիստերու, ժողովին յառաջիկայ գումարումներուն մէջ։ Ընդհանրապէս սա կարծիքը կայ թէ ժողովին ատենապետ Պ. Պուրժուա թուլութեամբ կը վարուի նիստերուն ատեն։

—Երեսփոխաններու ընտրութիւնները վաւերացնելու առթիւ Երեսփ. Ժողովին մէջ ծագած միջադէպերուն հետեւանօք, կարգ մը երեսփոխաններ որոշեր են կուսակցութիւն մը կազմել «Խորհրդարանական բարենորոգման կուսակցութիւն» անունով։ Ասոր պիտի մասնակցին ամէն կուսակցութեան պատկանողներ։ Այդ կուսակցութեան նպատակը պիտի ըլլայ. «Համեմատական եւ կանոնաւոր խորհրդարանականութեան մը վերածել անհատական եւ կամայական խորհրդարանականութիւնը որուն չափազանցութիւնները վարկաբեկ կ'ընեն հանրապետական դրութիւնը։»

—Ծերակոյտի նիստին մէջ վիճաբանութեան ենթարկուելով երկամեայ զինուորական ծառայութեան առաջարկը, բանախօսներէն մեծ մասը հակառակ խօսեցաւ։ Երկրին համար վնասակար նկատուեցաւ այդ դրութիւնը։ Բանախօսներէն մէկը ըսաւ թէ երկամեայ ծառայութեան դրութիւնը Գերմանիոյ մէջ ի գործ կը դրուի սա պատճառաւ որ հոն տրամադրելի մարդ չատ կայ, բայց ո՛չ թէ անոր օգտակարութեան համար։

—Մարսիլիոյ հին թաղերուն մէջ ժանտախտի մահացու դէպք մը պատահեր է. ազդու միջոցներ ձեռք առնուեր են, հիւանդութեան առաջքը առնելու համար։ Ժանտախտաւորին սենեակին կարասիները այրուեր են։

ԻՒՄՊԸՐ-ԲՐԱՈՒՖՈՐՏԻ ԳՈՐԾԸ

Հետազօտութիւնները.— Փաստաբաններն Ամերիկա փախած են.— Օր. Էվ չուզեր խօսք տալ.— 500,000 Ֆրանքի խնդիրը.— Տիկին Իւմպէր ինչպէ՞ս կը համոզէ պահանջատէր մը.— Գժտութիւն Իւմպէր-Տօրինեաք ընտանիքին մէջ։

Բարիզի ոստիկանութիւնը յուսահատած կը թուի Իւմպէր-Բրաուֆորտ ընտանիքը երեւան հանելու գործէն։ Սակայն հանրային ապահովութեան պետ Պ. Բոչֆէրի ղրկուած նամակի մը հետեւանքով՝ ոստիկանական երկու քննիչներ ղրկուեցան արտասահման։ Այդ նամակները ստորագրուած են եւ մանրամասն տեղեկութիւններ կը պարունակեն։ Մինչեւ հիմա 1300 չրջաբերականներ ղրկուած են օտար երկիրներու ֆրանսական ներկայացուցիչներուն եւ ուրիշ 1000 հատ չրջաբերականներ ալ պիտի ղրկուին այդ երկիրներու ոստիկանական կայաններուն։

—Սէն-Նազէրէն Բըրի Բարիզիէնի հասած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ «եւ է դրօշակաւ կամ ուրիշ նաւ չէ մեկնած այդ նաւահանգիստէն, դէպ ի Բոլոն կամ Ամերիկեան ուրիշ նաւահանգիստ մը, մայիս 8էն մինչեւ 15, բացի Վերսայլ չոգենաւէն, որ Բոլոն ուղեւորած է։ Հետեւաբար, կը հերքուի այն զրոյցը թէ Իւմպէր-Տօրինեաք ընտանիքը Բոլոն մեկնած ըլլայ։

—Տիկին Իւմպէրի բնակարանին ծառաներէն մէկը հետեւեալ դէպքը կը պատմէ, որ փախուստի միջոցին պատահեր է։ Երեք կառքեր կը սպասէին բնակարանին դրան առջեւ. տիկին Իւմպէրի աղջիկը՝ Օր. Էվ չէր ուզեր մեկնիլ եւ արտասուաթոր աչքերով կը բողոքէր մօրը որոշման դէմ։ Տիկին Իւմպէր տեսնելով որ չպիտի կրնար համոզել իր աղջիկը, երեք ծառաներու միջոցաւ բռնի կառք փոխադրել տուաւ զայն։

—Էբրանզիժան կ'իմանայ թէ երբ Պ. Կիւսթավ Իւմպէր իր 500,000 ֆր.ը քաշեց Սէ Պանքայէն, Բարիզի մէջ ուրիշ պանքա մը դրաւ զայն։ Քիչ մը ատեն յետոյ, անծանօթ կին մը ներկայանալով՝ 40,000 ֆրանքի չէք մը գանձեց, որ Պ. Կիւսթավ Իւմպէրի վրայ ունեցած պահանջը կը ներկայացնէր։

—Դարուս այս ամէնամեծ խարդախութեան զոհերէն մէկը Պ. Լէոնս Մարչան կը պատմէ թէ տիկին Իւմպէր հետեւեալ ճարտար միջոցին կը դիմէր, երբ իր պահանջատէրը կասկածէին ժառանգութեան գոյութեան վրայ։ Մօտակայ սենեակի մը մէջ երկու հոգի կը վիճաբանէին բուռն կերպով, մինչ թերինտաւոր պահանջատէրը մտիկ կ'ընէր սրահին մէջ։

—Դուք աւազակներ էք կը գոչէր տիկին Իւմպէր եւ կ'ուզէք զիս կործանել։ Սակայն գիտէք թէ դրամը հոն է։ Կը կարծէ՞ք թէ դատի պիտի քաշուիմ դրամարկղիս մէջ ունեցած 100 միլիոն ֆրանքով։

—Այո՛ տիկին, կը պատասխանէր անծանօթ ձայն մը. ձեզ այնքան վարկաբեկ ըրած ենք որ չպիտի կրնաք 50 սանթիմ գանել Բարիզի հրապարակին վրայ։

Այս խօսակցութեան կը խառնուէին Ֆրէտէրիք Իւմպէր եւ Ռօմէն Տօրինեաք։ Երբ կեղծ Բրաուֆորտը այն դռնէն անցնելու պատրաստուէր, ուր պահանջատէրը կը գտնուէր, տիկին Իւմպէր ուրիշ դուռ մը բանալով կ'ըսէր. «Ո՛չ, այս կողմէն։»

—Ոստիկանական գործակալ մը տեղեկագիր մը ղրկեր է հանրային ապահովութեան պետին, յայտնելով թէ գժտութիւն ինկած է Իւմպէր-Տօրինեաք ընտանիքին մէջ։ Երկու մասի բաժնուած են. մէկ կողմը կան Թէրէզ եւ Ռօմէն, որոնք կուզեն իրաց վիճակը չարունակել, իսկ միւս կողմը՝ Էվ Իւմպէր եւ Մարի Տօրինեաք, որոնք անտանելի կը գտնեն այս երկարատեւ աքսորը։ Ֆրէտէրիք Իւմպէր չի գիտեր իր բռնելիք ընթացքը։ Էբրանզիժան հաղորդելով այս լուրը կ'ըսէ թէ ոստիկանութիւնը ուրեմն գիտէ փախստականներուն տեղը եւ չուզեր յայտնել։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Այտընի նահանգին Էօտէմիշ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Ուրլա գաւառակին գայմագամ Ճէմալ պէյ, որուն յաջորդեց Էօտէմիշի գայմագամ Թահիր պէյ։

—Բարիզի օսմ. դեսպանատան կցորդ կարգուեցաւ Նիսի ու Թուլոնի օսմ. փոխ հիւպատոս ու քարտուղար Ճէմիլ պէյ, որուն յաջորդեց Նիսի օսմ. հիւպատոսարանին պատուակալ քարտուղար Պ. Ժիւլիէն Պոթան։ Թուլոնի օսմ. հիւպատոսարանին գործերը յանձնուեցան պատուակալ հիւպատոս Պ. Էրոլին։

ՍԱՔՍՈՆԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐԸ.— Գերմանիոյ կայսրը եւ Սաքսոնիոյ թագուհին հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեցին Վեհ. Սուլթանին, որ բարեհաճած էր ցաւակցական հեռագիր մը ուղղել՝ Սաքսոնիոյ Ալպէրթ թագաւորին մահուանը առթիւ։

ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ.— Պետական Խորհուրդին որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, Կ. Պոլսոյ մէջ հանքաբանութեան վարժարան մը պիտի հաստատուի։ Կայս. այդ Իրատէն հաղորդուեցաւ անտառներու եւ հանքերու նախարարութեան։

ԼՈՆՏՈՆԻ օսմ. դեսպան Քոսթաքի փաշա Անթոփուլոյի չնորհուած ականակուռ Իֆթիխար պատուանշանը կը տանի Թեւֆիք փաշա, որ Էտուարտ Է.ի թագադրութեան ներկայ գտնուելիք օսմ. պատուիրակութեան պետն է։ Քոսթաքի փաշա, այդ պատուանշանին չնորհուելուն առթիւ, հեռագրով իր երախտագիտութիւնը մատոյց յառա կայս. Դահոյից։

ՀԱՎՐԷՆ կիրակի օրուան թուականով կը հեռագրեն թէ Էտուարտ Է.ի թագադրութեանը ներկայ գտնուելիք օսմ. պատուիրակութիւնը նոյն նաւահանգիստէն ճամբայ ելեր է դէպ ի Լոնտոն։

ՕՍՄ. ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ.— Ծովային նախարար Հասան փաշա եւ Անսալտօ նաւաշինարանին ներկայացուցիչ Պ. Անսալտօ, երէկ, ստորագրեցին օսմ. մարտանաւերու նորոգութեանը վերաբերեալ պայմանագրութիւնը։

ՎԻԷՆՆԱՅԷՆ կը հեռագրեն թէ, երէկ, բժշկական գործողութիւն կատարուեր է Սէլանիկի նախորդ կուսակալ Թէվֆիք պէյի վրայ որ հիւանդութիւնը դարմանելու համար հոն կը գտնուի։ Թեվֆիք պէյի վիճակը գոհացուցիչ է։

ՄՈՒՍՍՈՒԼԻ նոր կուսակալ Նուրի փաշա, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ ներքին գործոց նախարարին եւ պետական Խորհուրդի նախագահին հետ։ Նուրի փաշա մինչեւ որ իր պաշտօնատեղին ժամանէ, նախորդ կուսակալ Հաճի Րէչիտ փաշա փոխանորդաբար կուսակալի պաշտօն պիտի վարէ։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ բաժնետէրերու ընդհանուր ժողովը, անցեալ հինգշաբթի, Լոնտոնի մէջ գումարուեցաւ Լորտ Հիլինկտընի նախագահութեամբ։ Ժողովը ամբողջովին վաւերացուց 1901 տարեչրջանի հաշիւները, որոնք 333,445 անգլիական ոսկիի չահ մը ցոյց կու տան։ Այդ գումարը եղած է 336,081 ոսկի՝ անցեալ տարուան միացորդով։ 40,798 ոսկի պահեստի համար եւ այլն հանելէ ետքը տրամադրելի կը մնայ 325,283 ոսկի։ Նախագահը ըսաւ թէ 1901ին օսմ. երկիրներու բերքերը, իրենց առատութեամբը ու լաւ գիներովը, գոհացուցիչ գործառնութեանց պատճառ եղան, որով Անատոլուի երկաթուղիներուն հասոյթներն ալ աւելցան։ Երաշխաւորեալ երկաթուղիներու հասոյթը 1901ին աւելցաւ եւ եղաւ 447,669 ոսկի, իսկ ոչ-երաշխաւորեալ երկաթուղիներուն ալ՝ 267,672 ոսկի։ Բիւտճէի երաշխաւորութեան գումարներու վճարումը մեծ կանոնաւորութեամբ կատարուեցաւ։ Օսմ. Պանքային ճիւղերը միւս տարիներէն աւելի գործ ըրին։ Ընդհանուր գործառնութիւնները, որոնք 1897ին 761,000 ոսկի էին, 1901ին եղան 968,000 եւ վերջին տարւոյն մէջ մինչեւ իսկ 1,100,000 ոսկիի բարձրացան։ Մեծաքանակ գումարներ ալ աւանդ թողուեցան։ 1901ի չահաբաժինն է տասներկու չիլին։ Ժողովը վաւերացուց Պ.Պ. Ռասըլ Մալէթի եւ Ռօմպէրկի անուանումը իբրեւ վարիչներ, նաեւ վերընտրեց դադարեալ վարիչները։

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷԻ վարչութեան եւ անգլիական նաւաշինարանին ներկայացուցիչին միջեւ, չաբաթ օրը, ստորագրուեցաւ չինուելիք չորս նոր չոգենաւերու պայմանագրութիւնը։ Ինչպէս ծանուցուեցաւ, ատոնց երկուքը նոր դրութեամբ պիտի չինուին՝ իւրաքանչիւրը տասներեք հազարական ոսկիի արժէքով. իսկ երկուքը, որոնք Վոսփորի երկու եզերքներուն միջեւ պիտի երթեւեկեն եւ աւելի փոքր պիտի ըլլան՝ հինգ հազարական ոսկիի։ Շինութիւնները փութով պիտի կատարուին։

ԻԶՄԻՐԷՆ կը գրեն թէ տեղւոյն անգլիական գաղթականութիւնը որոշեր է Էտուարտ Է.ի թագադրութեան հանդէսին առթիւ, չորեքշաբթի իրիկուն, չքեղ լուսավառութիւններ կատարել։ Զորս մավռնաններ պիտի կենան որսորդներու քըլէպին առջեւ, որոնցմէ հրախաղութիւններ պիտի կատարուին․ Նաեւ լուսազարդուած երկու ուրիշ մաւունաներ ալ Նաւահանգիստին մէջ շրջաններ պիտի կատարեն՝ նուագախումբերու առաջնորդութեամբ։ Հրախաղութեանց համար երկու հազարէ աւելի զանազան հրթիռներ յանձնարարուած են։ Անգլիոյ հիւպատոսարանը պիտի լուսազարդուի եւ պարահանդէս պիտի տրուի։ Ուրբաթ իրիկուն ալ Իլլուսթրիուս մարտանաւին մէջ պարահանդէս մը պիտի տրուի։

Մ․ ՆԱՀԱՆԳԱՑ դեսպանը, առջի իրիկունը, ճաշ մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցաւ նաեւ ֆրանսական դեսպան Պ․ Քոնսթան։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանը որ բացակայ է, ամառուան մը համար ալ արձակուրդ ստացած է։

ՍՊՈՒՆԳԻ ՈՐՍՈՐԴՈՒԹԻՒՆ․—Մոնիդիքոն կ՚իմանայ թէ Սամոսի ժողովը քուէարկեր է օրինագիծ մը, որով երկու տարուան համար «սքաֆանտր»ի միջոցաւ սպունգի որսորդութիւնը կ՚արտօնուի կղզին ծովեզերքներուն վրայ։ Այդ գործով զբաղող իւրաքանչիւր առագաստանաւ տարեկան երեսուն ոսկի պիտի հատուցանէ։

ԲԱՂԴԷՍԱՅԻՆԵՐՈՒ Պատրիարք Տ․ Էմմանուէլ Թոմա որ Հռոմ կը գտնուի, Վիէննա ալ պիտի երթայ, իր աչքի հիւանդութիւնը դարմանել տալու այն բժիշկին որ հինգ տարի առաջ ալ զինքը խնամած էր։

ԺԱՆՏԱԽՏ․—Յունիս 6ին, 7ին ու 8ին Աղեքսանդրիոյ մէջ ժանտախտէ մէկ դէպք պատահեր է եւ յունիս 8ին ալ Ասիութի մէջ՝ մէկ դէպք։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանատան առաջին թարգման Յովհաննէս խան շաբաթէ մը ի վեր հիւանդ է։

ՕՍՄ․ ՊԱՆՔԱՅԻՆ ընդհանուր տնօրէն Սըր Համիլթըն Լանկ ամառուան համար Եէնիքէօյ փոխադրուեցաւ՝ Փույումճեանց ամարանոցը։

ԷՏԻՐՆԷԷՆ կը գրեն թէ երաշտութիւնը վնասեր է Լիւլէ-Պուրկազի եւ Պապաէսկիի հունձքերուն։

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ հրապարակներուն վրայ արմտիքներուն գիները բարձրացած են։

—Խահուէն մէկ ֆր․ վրայ դրած է։

ՊԱՏԺԱԿԱՆ ատեանը երեք ամսուան բանտարկութեան դատապարտեց Հիւսէին անուն անձը որ Աժանս տը Քոնսթանթինոփլ հեռագրական գործակալութեան տնօրէնուհի՝ Տիկին Կրոսէքի դրամապանակը գողցած էր։

ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ առնուած լուրերու նայելով, բամպակի տունկերը նոր հիւանդութենէ մը վարակուած են։ Երկրագործական Ընկերութեան նախագահ Հիւսէին փաշա Քամէլ նոյն Ընկերութեան անդամները արտասովոր գումարումի մը հրաւիրեց, խորհրդակցելու համար թէ ինչ միջոցներ ձեռք առնելու է այդ հիւանդութեան դէմ։ Որոշուեցաւ յանձնաժողով մը ղրկել Քաֆր-էլ-Համամ, Իպրահիմ փաշա Հիլմիի կալուածներուն մէջ տեղւոյն վրայ քննութիւն կատարելու եւ մանրամասն տեղեկագիր մը պատրաստելու՝ ցոյց տալով հիւանդութիւնը անհետացնելու եւ կանխահոգ դարմաններ ընելու միջոցները։ Կ՚երեւայ թէ այդ կալուածներուն մէկ եօթներորդ մասը վարակուած է։ Ուրիշ յանձնաժողովներ ալ Եգիպտոսի միւս մասերը պիտի ղրկուին միեւնոյն նպատակով։

ՎԱՆԱՅ նահանգէն, կ՚ըսէ Լ․ Հէրըլտ, երկու պաշտօնեաներ Արծէշ ղրկեր են, անցեալ տարի հոն գաղթող Պարսիկներուն բնակութիւն հաստատել տալու։

ԳԵՐՄԱՆՆԵՐԸ․— Կայս․ Իրատէ մը, կ՚ըսէ Սէռվէթ, հրամայած է որ դպրոցական ու բարեգործական գերման հաստատութիւնները տուրքէ զերծ ըլլան եւ անոնց անունով գալիք ապրանքներն ալ մաքս չվճարեն։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՆԵՐԴԵՑԻԿ ՍՐՃԱՐԱՆՆԵՐԸ․—Ոստիկանութիւնը հրամայեց Ղալաթիոյ ներդեցիկ սրճարաններուն որ սպասուհիները յաճախորդներուն քով չնստին եւ անոնց հետ չպարեն։

ՕՍՄ․ ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ․—Օսմ․ տէրութեան 1319ի Տարեցոյցը պատրաստուած ըլլալով, անոր փառակազմ մէկ օրինակը կայս․ պալատ մատուցուեցաւ։

ՄԱԼԻԷԻ մէջ, երէկ, իր առաջին նիստը գումարեց՝ տէրութեան հասոյթները աւելցնելու մասին խորհրդակցութիւն կատարելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովը։

ՀԱԼԷՊԻ նահանգին տէֆթէրտար Մազպուլ էֆ․ հրաժարած ըլլալով, այդ պաշտօնը փոխանորդաբար յանձնուեր է յամնալ հասոյթներու գանձման պաշտօնեայ Խալիլ էֆ․ի որ Ուրֆա կը գտնուի։

ՆԵԶԻՊ գաւառին կառավարիչ Նազիպզատէ Սէյիտ Թալիպ փաշա, երէկ, իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ԱՆԱՏՈԼԸՒ երկաթուղիներուն յունիս 11էն 15 (Ն․ Տ․) 24րդ շաբաթուան Հայտար-Փաշայի գիծին իւրաքանչիւր քիլոմեթրի հասոյթը 14,265 ֆր․ եղած է՝ անցեալ տարիէն 1,598 ֆր․ աւելի եւ Էսկիշէհր-Գոնիայինն ալ 6,621 ֆր․ անցեալ տարիէն 1,230 աւելի։

ԱՐՄՏԻՔԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ․—Շաբաթ օրը Կ․ Պոլսոյ հրապարակին վրայ արմտիքները ծախուեցան սա գիներով․—Կակուղ ցորեն, տեսակին համեմատ, $9\frac{1}{2}$–$11\frac{1}{2}$ ղրուշ, լիպրայէն վար եւ կարծր ցորեն՝ $31\frac{1}{4}$ փարա։ Երէկ Անատոլըէն Կ․ Պոլիս բերուեցան 17,000 քիլէ ցորեն, որոնց մեծ մասը ծախուեցաւ։ Գաւառներու մէջ գիները թէեւ բարձր են, սակայն Կ․ Պոլսոյ մէջ անփոփոխ կը մնան։

ՄԵՆ ԿԼՉԻԻ յունական վարժարանին աշակերտներէն տասը կարմրուկէ վարակուած ըլլալով, այդ վարժարանը տասներկու օրուան համար փակուեցաւ։

ՀԱՄԱ-ՔԱՍԱԲ երկաթուղիի Ընկերութիւնը, իր պարտաթուղթերուն հաշուեյարդարութեան համար, ձեռնարկեր է նոր պարտաթուղթեր շրջաբերութեան հանելու, սակայն ձեռնհաս պաշտօնարանը նկատելով որ Ընկերութիւնը, իր կանոնագրին տրամադրութեանց համաձայն, պարտաւոր է այդ առթիւ արտօնութիւն առնել, որոշեց ծանուցանել նոյն Ընկերութեան թէ առանց արտօնութեան որ եւ է ձեռնարկ չընէ եւ թէ հակառակ պարագային տէրութիւնը պիտի չճանչնայ շրջաբերութեան հանուելիք պարտաթուղթերը։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ․—Յունիս 3էն 10, Կ․ Պոլսոյ եւ արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 174, որոնց 1ը՝ կեղծմաշկէ, 3ը՝ կարմրախտէ, 9ը թիֆոյէ եւ միւսները զանազան ախտերէ։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ․—Զարչըլը խանը հաստատուած նշկի վաճառական Գասապեան եղբայրները, կ՚ըսէ Իգտամ, որոնք տասը հազար ոսկիի բացով սնանկացած էին, երէկ պահանջատէրերուն հետ քոնքորտաթօ մը կնքեցին՝ հարիւրին քսան վճարում ընելու պայմանով։

—Նոյն թերթը կ՚իմանայ նաեւ թէ Պահճէ Գաբու Բողէ խանին տակը մանիֆաթուրայի վաճառական սնանկացեալ Պօղոս էֆ․ Թէնպէքճեան իր պահանջատէրերուն հետ քոնքորտաթօ մը կնքեր է, որ վաւերացած է առեւտրական դատարանին կողմէ։

ԵՂԵՌՆԱԴԱՏ ատեանը, երէկ, տասնըհինգ տարուան տաժանակիր աշխատութեան դատապարտեց Պոտնացի Խալիլ անուն մարդ մը, որ անցեալ տարի Պոտնայի մէջ իր կինը՝ Էմինէն սպաննելով Կ․ Պոլիս փախած եւ հոս ձերբակալուած էր։

ԱՏԱՆԱՅԷՆ կը գրեն թէ նահանգին առաջին ճարտարապետ Նէճմի պէյ, Թաղապետական Խորհուրդին անդամներէն ոմանք եւ Պ․ Աթթանաս Թըրբանի, մայիս 29ին, կառքերով գացեր են քննելու Սէյհան գետը։ Անոնք Խուպէսէրեան Լուիճիք էֆ․ի այգին գացեր են։ Ժամ մը վերջը Պ․ Աթթանաս Թըրբանիի կառքին ձիերը սկսեր են դէպ ի գետը քալել․ կառապանը՝ Մարտիրոս չատ աշխատեր է կեցնելու, բայց հոսանքին բռնութենէն չէ յաջողեր, որով թէ՛ Մարտիրոս եւ թէ ձիերը խեղդուեր են։ Քիչ վերջը Մարտիրոսի ու ձիերուն դիակները եւ կառքը հանուեր են։

ԶԱԹԱԼՃԱՅԻ շրջակայ Բասմաճէա գիւղէն Քոնսթանթինոս անուն տղայ մը՝ 15–16 տարեկան, անցեալ օր, մօրը կողմէ կէս ժամ հեռուն գտնուած այգին կը ղրկուի կեռաս բերելու։ Տղան կ՚ուշանայ․ ուստի մայրը, ուրիշ կնոջ մը հետ կ՚երթայ զայն փնտռելու․ ամէն կողմ խուզարկելէ ետքը գետինը կեռասներ կը տեսնէ եւ քիչ մը հեռուն ալ արիւն․ անոնց հետեւելով շատ խորունկ փոսի մը մէջէն զաւկին դիակը կը գտնէ՝ գլուխը ճմլուած եւ մարմնոյն վրայ դաշոյնի երկու վէրքերով։ Խեղճ մայրը կ՚ուզէ նոյն փոսը նետուիլ, բայց հետը գտնուող կինը կ՚արգիլէ։ Ոստիկանութիւնը խուզարկութիւն կը կատարէ, ոճրագործները երեւան հանելու համար։

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ՏՂԵԿ ՄԸ․—Հինգ տարեկան զաւակս՝ Ռաղիպ՝ ուրբաթ օրը, Ուն Գաբանի կողմը գտնուող մեր տունէն մեկնելով մինչեւ հիմա երեւան չէ ելած։ Ուստի կը խնդրուի որ զինքը գտնողը բերէ մեր տունը յանձնէ, եւ որուն փոխարէն գոհ պիտի թողուի։

Բ․ Դռան եւ պաշտօնատուներու ոստիկանական Բ․ Քօմիսէր
ՆԱՋԻՖ

ԿԵՂԾ ՔԱՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ շատ մը յոռի արդիւնքներ տուաւ, որոնց ամէնէն վնասակարն ու տանջելին է ջղային հիւանդութիւնը։ Այսօր ամէն մարդ՝ տարբեր ձեւերու տակ՝ ենթակայ է ջղային հիւանդութեանց, որ եւ է տեսակին․ փափկակազմ կիներ մանաւանդ՝ բնաւ զերծ չեն անկէ։ Դիւրագրգռութիւն, անքնութիւն, կէս գլխու ցաւ, սրտի փափախում, մարելիք, քնաշրջիկութիւն, իսթէրի, սիաթիք եւն․ եւն․ արդիւնք են ջղային հիւանդութեանց, զորս հիմնապէս եւ ապահով կերպով կը բուժէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԹ ՏԸ ԲԻԷՌԼՕ անուն դեղը, որ կը ծախուի ամէն տեղ։

VIN DE PEPTONE

Այն անձերը, որոնք հիւանդութենէ տկարացած՝ աղէկ չեն մարսեր իրենց կերածը, պէտք է խմեն Վէն տը Բէբթօն տը Շաբրօ, որ իր մէջ կը պարունակէ լաւ գինի, եւ եզան միս, փէփսինին կողմէ մարսուած վիճակի մէջ։ Զօրացուցիչ դեղերուն մէջ ամէնէն ազդու եւ սնուցիչ դեղն է, որ ոյժ եւ առողջութիւն կը պարգեւէ։

ՔՐԷՏԻ ՖՕՆՍԻԷ ԷԺԻՊՍԻԷՆ

21ՐԴ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

16 ՅՈՒՆԻՍ 1902

91,942 թիւը 50,000 ֆրանք շահած է

Հետեւեալ 25 թիւերը 1000ական ֆր․ շահած են

20,381	46,857	161,635	254,343	323,494
31,490	57,142	167,082	281,544	329,522
32,633	81,609	212,611	294,661	343,352
33,814	93,177	220,308	294,865	343,609
39,584	95,521	240,533	313,308	386,830

Թուրքիոյ մէջ շահած պարգեւներու վճարումները պիտի կատարուին Քրէտի Լիոնէի կողմէ, 1902 յուլիս 1էն սկսեալ։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս․ Պատրիարքը այս առտու Պէօյիւքտէրէէն իջնելով Պատրիարքարան գնաց, օրուան ընթացիկ գործերով զբաղելու համար։ Կրօնական ժողովը այսօր հրաւիրուած չըլլալով նիստ չի գումարեր․ օրակարգին վրայ գտնուած կարգ մը ամուսնական խնդիրները յաջորդ նիստին մնացած են։ Տնտեսական Խորհուրդը ըստ սովորութեան պիտի գումարուի, վաղը, Պատրիարքարանի մէջ։

—Ս․ Պատրիարքը Պէօյիւքտէրէ գտնուած միջոցին այցելութիւն տուաւ հայ բողոքականաց ազգապետ Յակոբ էֆ․ Պօյաճեանի, նոյնպէս Մաքսուտ Սեպուհ պէյի, Սմբատեաններու եւ Նպաստից Յանձնաժողովին անդամներուն։ Ս․ Պատրիարքը Պէօյիւքտէրէ գտնուած միջոցին նաեւ տեղւոյն Թաղական Խորհուրդին հետ երկար խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ, կարգ մը դպրոցական խնդիրներու կարգադրութեան համար։

—Տրապիզոնցիները ձեռնարկեր են իրենց եկեղեցիին վերաշինութեան։ Ամսոյս 2ին, կիրակի օրը, տեղի ունեցեր է եկեղեցիին հիմնարկէքի հանդէսը, նախագահութեամբ Առաջնորդ Տ․ Եղնիկ Ծ․ Վ․ Պապազեանի։ Կուսակալը, կառավարական պաշտօնեաներ եւ խուռն բազմութիւն ներկայ եղեր են հանդէսին։ Առաջնորդը թուրքերէն բանախօսութիւն մը ընելով, բարեմաղթութիւններ ըրեր է Վեհ․ Սուլթանին համար։ Այս առթիւ մատաղներ ալ մորթուեր են։

—Եգիպտոսի մէջ հաստատուած Վանեցի, Արաբկիրցի եւ ուրիշ քաղաքացի վաճառականներ ու սեղանաւորներ, ինչպէս ամէն տարի, այս տարի ալ 300 ոսկիէ աւելի գումար մը հանգանակեր են, ուրկէ 40 ոսկի բաժին հաներ են Պատրիարքարանի, իբրեւ նպաստ Պատրիարքարանի հսկողութեան տակ գտնուող գաւառական որբանոցներուն։

—Պիլէճիկի Առաջնորդ Տ․ Մովսէս եպիսկոպոս Կէօմիւշքեան, Իզմիրէն մեկներ է անցեալ շաբաթ օր, Պիլէճիկ երթալու համար։ Տ․ Մովսէս եպիսկոպոս Պոլիս պիտի գայ կաթողիկոսական պատուիրակի պաշտօնին վերաբերեալ հրահանգը ստանալէ յետոյ։

—Դատաստանական Խորհուրդի վերջին նիստերէն մէկուն մէջ ամուսնական հետաքրքրաշարժ դատ մը տեղի ունեցեր է։ Խորհուրդին ներկայացեր են 20–25 տարիէ ի վեր ամուսնացած այր եւ կին մը, ամուսնացած եւ չափհաս զաւակներու տէր։ Էրիկը բան գործ չունենալով՝ տան մէջ միշտ կռիւ կ՚ընէ եղեր կնոջը հետ։ Այս վերջինը չարաչար աշխատութեամբ հոգալով տան օրապահիկը, կը յաջողի իր աղջիկը դաստիարակել, անոնցմէ երկուքը կեդր․ վարժարան ղրկել ու միւսներն ալ զանազան վարժարաններ ու արհեստանոցներու քով։ Էրկան կռիւներուն պատճառը այն է թէ չուզեր որ տղաքը դպրոց երթան եւ ուսում առնեն, այլ պէտք է տղէտ մնան եղեր իրեն պէս։ Այս ուսումնատեաց մարդը այնչափ առաջ կ՚երթայ որ նոյն իսկ կը պատռէ իր զաւակներուն դասագիրքերը։ Դատաստանական Խորհուրդը, կնոջ բողոքին վրայ, պէտք տեսաւ քննութիւն մը բանալ տեղւոյն վրայ եւ սաստել [illegible]։

—Ստացանք «Առաջնորդ Վաճառականաց»ի Բ․ հատորի Ե․ Տետրակը, որ նուիրուած է բրինձի վաճառականութեան, կաշեգործութեան, առեւտրական տեսակներու եւ ընկերութեանց, մետաքսի եւ Թուրքիոյ գորգերուն։

ԲԱՂԷՇԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

(ՄԵՐ ԹՂԹԱԿՑԷՆ)

ԲԱՂԷՇ, 25 մայիս

Վիճակիս նորընտիր Առաջնորդ Տ․ Եղնիկ Ծ․ վարդապետ Գալըպճեան ի պատասխանի Առաջնորդարանի կողմէ իրեն յղուած շնորհաւորական հեռագրին, շնորհակալութիւն յայտնած եւ Բաղէշի առաջնորդութիւնն ընդունած է, համար 374 եւ մայիս 14 պաշտօնագրովը։ Ն․ Գերապատուութիւնը յայտնած է նաեւ թէ երկուքուկէս ամիսէն հազիւ պիտի կարողանայ գալ, Խարբերդի ազգայիններու ընթացիկ դպրոցական, կրօնական եւ այլն գործերը աւելի բարւոք վիճակի մէջ դնելու եւ մատակարարութիւնը ու վարչական մարմիններու գործառնութիւնը դիւրացնելու նպատակաւ։ Ի կարգին մենք ալ պարտ անձն կը համարինք հրապարակաւ խորին շնորհակալութիւննիս եւ երախտագիտութիւննիս յայտնել մեր արժանընտիր, բանիբուն Առաջնորդին, որ բարեհաճական տրամադրութեամբ ընդունեց առաջնորդական պաշտօնը։ Սաթ մըն ալ մեզ կը տրուի չեղանելու եւ տարփողելու Եղնիկ վարդապետի բարեմասնութիւնները ու արժանիքը՝ որոնք այս տողերը գրողին վաղուց ծանօթ են։ Եթէ կայ դիտելի կէտ մը, Եղնիկ վարդապետին $2\frac{1}{2}$ ամիս ուշանալու պարագան է, զի նորընտիր Առաջնորդը ո՛րչափ ուշանայ, ա՛յնչափ համեմատական կնճիռներու մէջ պիտի գտնէ վիճակիս կրօնային, վանական, որբանոցի եւ մանաւանդ դպրոցապատական գործերը, որոնց շատերը Առաջնորդ Հօր ժամանման թողուած են։

—Սղերդի Առաջնորդ Տ․ Փառէն վարդապետ, հոս Առաջնորդարանին գիր մը գրելով կը ծանուցանէ որ ինք մօտ օրերէն պիտի մեկնի Սղերդէն, հոս գալու համար։

—Ամսոյս 19ին, Առաջն․ Փոխանորդը Խնդրակատարի վանքը գացեր ու ամբողջ որբերուն թէյ խմցուցեր է։ Կը լսենք որ բարեացակամ տրամադրութենէ ներշնչուած՝ փափաքն է մասնակի քննութիւն մըն ալ կատարել որբերու ուսումնական վիճակին վրայ, ամբողջացնելու համար Պատրիարքարան յղուելիք տեղեկագիրը։ Բայց որբանոցի տնօրէնը արգիլած է ու չէ արտօնած, ուստի քննութիւն ալ չէ կատարուած։ Այս առթիւ կը ներուի՞ արդեօք լսել բացատրութիւնը Փոխանորդ Հօր, հանդէպ իր իրաւասութիւններուն եւ Պ․ Տնօրէնին ալ՝ հանդէպ իրենին։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ՊԷՐԼԻՆ, 23 յունիս․ — Գերմանիոյ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ Վիլհէլմ կայսրը ընդունած է հանրօգուտ շինութեանց նախարար Պ․ Ֆոն Թիլէնի հրաժարականը, թէ շնորհած է անոր Սեւ Արծիւ ասպետանշանը եւ թէ անոր յաջորդ կարգած է Պուտտէ զօրավարը։

ԼՈՆՏՐԱ․— Անգլիոյ թագաւորը ու թագուհին հոս հասան եւ պալատ գացին։ Ժողովուրդը որ անհամար թիւով հաւաքուած էր, ջերմագին ընդունելութիւն մը ըրաւ Նորին Վեհափառութեանց։ Էտուարտ Է․ կատարելապէս քաջառողջ է։

ՏՐԷԶՏԱ․— Սաքսոնիոյ Ալպէրթ թագաւորին յուղարկաւորութիւնը, այսօր, կատարուեցաւ արքունական կաթոլիկ եկեղեցիին մէջ։ Ներկայ էին Աւստրիոյ կայսրը, Գերմանիոյ կայսրը ու կայսրուհին, Ժորժ թագաւորը, Բաւարիոյ թագաժառանգը, հոս ժամանած բոլոր իշխանները, դեսպանական մարմինը, նախարարները, Տրէզտայի քաղաքին ու ուսանողներուն կողմէ պատուիրակութիւններ, պաշտօնեաներ եւ կղերը։ Եկեղեցին սեւերով պատած էր․ արարողութիւնը շատ հանդիսաւոր եղաւ։ Թաղման ատեն երդեհոնը կը նուագէր, միւսկական աղօթքներ կը կարդացուէին եւ թնդանօթներ կ՚արձակուէին։ Յուղարկաւորութենէն ետքը Ֆրանց Եօզէֆ կայսրը Վիէննա ուղեւորեցաւ եւ Գերմանիոյ կայսրը ու կայսրուհին ալ Պէրլին։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ՇԷՐՊՈՒՐ, 23 յունիս․ — Ֆրանսայի ծովային նախարար Պ․ Բէլլըթան, այսօր այցելեց Շէրպուրի նաւարանը եւ ներկայ գտնուեցաւ ընդծովեայ շոգենաւերու միջոցաւ թորփիլ արձակելու փորձերուն, որոնք լաւ արդիւնք ունեցան։

ԼՈՆՏՐԱ․ — Վեհ․ Սուլթանին կողմէ Էտուարտ Է․ի թագադրութեանը ներկայ գտնուելու պաշտօն ունեցող օսմ․ պատուիրակութիւնը, երէկ իրիկուն, Լոնտոն ժամանեց եւ ընդունուեցաւ օսմ․ դեսպան Քոսթաքի փաշա Անթօփուլոյի կողմէ։

—Էտուարտ թագաւորը ու թագուհին Լոնտոն ժամանելնին՝ ժողովրդեան անհուն բազմութեան մը կողմէ խանդավառութեամբ ընդունուելով։ Իրիկուան թագաւորը Պըքինկէմի պալատին մէջ սեղան մը տուաւ՝ վեհապետներու գերդաստաններուն անդամոց ի պատիւ։

—Բարեյոյսէն կը հեռագրեն թէ Լորտ Քիչնէր դէպ ի Լոնտոն ճամբայ ելած ատեն Բարեյոյսի ժողովուրդը համակրական ցոյցեր ըրեր է։

ԼԻԶՊՈՆ․— Նախարարական լրագիրները նորէն կը հերքեն քանի մը լրագիրներու այն լուրը թէ Բորթուգալ Անգլիոյ պիտի տայ Մոզամպիքի մէկ մասը։

ՓԱՐԻԶ․—Պետերպուրկէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիոյ կայսրը, Սոֆիա այցելելէն ետքը, Իտալիա երթալով այցելութիւն պիտի տայ Իտալ թագաւորին ու թագուհիին։

ԼՈՆՏՐԱ․— Թրանսվալէն կը հեռագրեն թէ Լորտ Միլնէր ստանձներ է տեղւոյն կուսակալի պաշտօնը։

ՀՌՈՄ․—Կը ծանուցուի թէ ֆրանսական խմբակ մը պիտի կազմուի Իտալիոյ մէջ սեղանաւորական ու ճարտարարուեստական ձեռնարկներ ընելու համար։ Անոր կեդրոնը Միլանի մէջ պիտի ըլլայ, Հռոմի մէջ ալ մասնաճիւղ մը ունենալով։

ԼՈՆՏՐԱ․— Եօհաննէսպուրկի մէջ սեղան մը տրուեցաւ Լորտ Միլնէրի նախագահութեամբ եւ ի պատիւ Լորտ Քիչնէրի որ ճառ մը խօսելով ըսաւ․ — «Թշնամիէն ինչ սորվեցանք․ Ըսին մեզի թէ Պօէրները պիտի փախչին, սակայն, ընդհակառակը, անոնք իրենց պետերուն հրամանատարութեանը տակ հաւաքուելով, այս երկարատեւ պատերազմը մեծ կանոնաւորութեամբ առաջ տարին։ Պօէրները յարձակման մէջ քաջութիւն ցոյց տալով հանդերձ, նահանջի մէջ ալ արտասովոր ճարտարութիւն մը ցոյց տուին։ Այդ կերպով մեր ամէնէն վարպետները եղան․ կը խնդրեմ չմոռնալ թէ խաղաղութեան եւ անդորրութեան բոլորովին վերահաստատումը կախում ունի Պօէրներու մասին ըլլալիքին տեսակէն։» Հացկերոյթին ներկայ էին նաեւ զօրաբանակին հրամանատարներէն շատ, Եօհաննէսպուրկի երեւելիներէն ոմանք։

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱԶԴ․—5% մաքսային փոխառութեան Օսմ․ պարտաթուղթերը ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ այդ թուղթերուն թիւ 20 կտրօնները, որոնց պայմանաժամը 1896 Յուլիսին լրացած է, եթէ մինչեւ Յունիս 30/13 յուլիս չներկայացուին գանձելու համար, ջնջուած պիտի նկատուին։

19 Յունիս 1902 3—10

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 10 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	29	01
Ամէնէն բարձր գին	»	29	00 1/2
Ամէնէն վար գին	»	29	08 1/2
Ռումէլիի Երկաթուղի գոց.	Ֆր.	113	62
Ամէնէն բարձր գին	»	114	62
Ամէնէն վար գին	»	113	52

ԲԱՑՈՒՄ 11 Յունիս

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	29	00 1/2
Ռումէլիի Երկաթուղի	Ֆր.	113	75
Շիրքէթի Խայրիէ		26	75
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Սօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօռ		0	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		3	45
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	40
» ժուիսանս		1	50
» պարտաթուղթ		485	—
Քարաի Կ. Պոլսոյ		493	—
Թրանսվալ		154	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիպսիէն		264	—
Լավրիոմ		72	76

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	110	37
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	71 1/2
» » » չէք	»	22	70
Պէրլին անտակոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	70

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	26
Անգլիական ոսկի	»	110	05
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	—
Քրիվից	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	05
Մէթալիք	»	102	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	57

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՐԱ, 23 Յունիս

Անգլիական Քոնսոլիտէ		96	50
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.		52	—
» » » Դ. բաց.		26	12
» » » Դ. գոց.		26	25
Օսմանեան Պանքա		12	87
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		40	50
» Մօնօփոլ		44	50
Պուլկարական 1888		91	50
Էժիփսիէն Ունիֆիէ		108	25
Տօմէնիալ		104	—
Թրանսվալ		6	18
Այտին երկաթուղի		14	50
Փոխառութիւն		25	37

ԲԱՐԻԶ, 23 Յունիս

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	57
» » 3 1/2 %		102	07
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	26	92
) գոց.	»	26	72
» » » Բ.	»	—	—
» » » Դ.	»	28	72
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	572	—
Օսմանիէ	»	472	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	114	75
Օսմ մաքսատուն	»	527	—
Օսմ Ռէժի	»	322	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	505	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1055	—
Իտալական Ռանթ	»	103	50
Սպանիական արտաքին	»	81	37
Թրանսվալ	»	155	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	185
Դրամադեղչ	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 23 Յունիս

Ռուպլը	Ֆր.	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	113	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	102	90
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	320

ՎԻԷՆՆԱ, 23 Յունիս

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	240	[illegible]
Ռումէլի երկաթուղի	»	108	50
Օսմ. Ռէժի	»	294	—

ՊՐՈՒՍԷԼ, 23 Յունիս

Օսմ. Քոնս սէրի Դ.		26	42
Ռումէլի երկաթուղի		113	75

ՕՐԻԺԻՆԱԼ ԲԻԼՋՆԷՐ ՊԻՐ

ԿԷՆՈՍԷՆՇԱՖԹ - ՊՐԱՈՒԷՐԻ
ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Այս գարեջուրը ամէն տեղ գնահատուած է իր անմրցելի համին եւ առողջապահիկ յատկութեանց համար։ Առաջին անգամ ըլլալով, ուղղակի Կ․ Պոլիս բերուած է Բիլզնէն, ուր լեցուած են շիշերը։ Միակ գործակալն է Տէմէթրաքօբուլօ Եղբարք եւ Ընկ․։

Շիշերուն գինն է

Ամբողջ շիշը			4	ղրուշ
Կէս »			3	»
Մէկ սնտուկ,	24	շիշով	92	»
» »	48	»	180	»
» »	72	»	192	»

7—52

HOTEL GIACOMO A PRINKIPO

ՊԱՆԴՈԿ ՃԻԱՔՈՄՕ, ՊՐԻՆՔԻՓՕ

Այս պանդոկը որ երկար ու փայլուն անցեալով մը ծանօթ է թէ՛ տեղացի եւ թէ օտարական հիւրերուն իբր տիպար հաստատութիւն մը, իր օդասուն դիրքին, ընդարձակ եւ ճոխ սենեակներուն, մեծահարուստ կահաւորումներուն, մաքրութեան, ուտեստի որակին եւ քանակին, ինչպէս նաեւ սպասարկութեան կանոնաւորութեան տեսակէտով, ամէն տարի գիւղագնացութեան եղանակին ընտանիքներու լաւագոյն ժամադրավայրն է։ Հոն կը տիրէ նաեւ ընտանեկան հոգի մը՝ որ երբեմն նոյն իսկ միակ յարկերու ներքեւ իսկ կը պակսի։ Այսքան նիւթական ու բարոյական [illegible] պայմաններու փոխարէն, Ճիաքոմօ պանդոկը խիստ գոհացուցիչ գիներ սահմանած է, ուրկէ օգտուիլ փափաքողները պէտք է շտապեն, որպէս զի ուշ հասնելով բոլոր տրամադրելի սենեակները գրաւուած չտեսնեն։

ՏԷՄԷՔՐԱՔՈՐՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ եւ Ընկ

ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏԱՆ ԴԻՄԱՑ

Նպարեղէններուն ապսպրանքը եւ յանձնումը հետեւեալ օրերուն մէջ կը կատարուին․ —

ՎԵՐԻՆ ՎՈՍՓՈՐ	Ապսպրանքի օր	Յանձնումի օր
Նէնիքէօյ	Եշ.	Շբ.
Թէրաբիա	»	»
Պէօյիւքտէրէ	»	»
Մէսարպուռնը	»	»
ՍՏՈՐԻՆ ՎՈՍՓՈՐ		
Առնաւուտքէօյ	Դշ.	Ուր.
Պէպէք	»	»
Գանտիլլի	»	»
ԿՂԶԻՆԵՐԸ		
Մեծ Կղզի	Դշ.	Եշ.
ԱՍԻԱԿԱՆ ԵԶԵՐՔ		
Հայտար-Փաշա	Բշ.	Դշ.
Գատըքէօյ	»	»
Մօտա	»	»
Քալամըշ	»	»
Ֆանարաքի	»	»
ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԵԶԵՐՔ		
Այ-Սթեֆանօ	Բշ.	Դշ.

Վաճառատան Տնօրէնութիւնը այնպէս մը կազմակերպած է այս սպասարկութիւնը որ կարենայ իր բոլոր յաճախորդները գոհացնել։ Կը խնդրուի որ ամենափոքր գանգատութիւն մը գործուելու պարագային, իմաց տրուի։ 5—12

ԿԱՐԵՒՈՐ

Պ. ՊԷՅԼԷՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՖԱՆԹԷԶԻ ՀՈՎԱՆՈՑՆԵՐՈՒ

Բերա, Թէքքէ, Պէյոլի Մաղազին դէմ, Թ. 561

Պատիւ ունիմ ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ վերոյիշեալ խանութիս մէջ կը ծախուին արանց եւ կանանց համար վերջին նորաձեւութեան համեմատ [illegible] կերպասներէ պատրաստուած ընտիր հովանոցներ, որոնցմէ ամէնէն փափկաճաշակներն անգամ կրնան գոհ մնալ։

Նաեւ օժիտի համար ֆանթէզի հովանոցներ պատրաստ կը գտնուին։ Յանձնարարութիւնները եւ նորոգութիւնները փութով կը կատարուին։

Մասնաւորապէս՝ յանձնարարութեամբ կը պատրաստէ թիւլով ֆանթէզի հովանոցներ յար եւ նման Եւրոպականներու։ Կ՚արժէ այցելել եւ քաջալերել այս նոր վաճառատունը, որ իր տեսակին մէջ առաջինն է։ 10—20

ԶԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ

ԱԶԴ

Տրապիզոնի Ազգ․ երկսեռ վարժարանաց յառաջիկայ տարեշրջանի համար կը պահանջուին գոհացուցիչ տարեթոշակներով՝

1 Կարգ տեսուչ։

1 Դաստառ․ տաճկ․ եւ գաղղ․ լեզուաց համար եւ ուրիշ առարկաներու ծանօթ։

1 Երաժիշտ-դաստառ, հմուտ ձայնագրութեան եւ երգեցող եկեղեցիի մէջ, յարմար ո՛ եւ է առարկայ մը դասախօսելու կամ կարգ հսկողութեան։

1 Վարժուհի հայերէնի, պատմութեանց, թուաբանութեան եւ բնական պատմութեան։

1 Վարժուհի ձեռագործի՝ կարի եւ ձեւի, եւ ունենայ կարողութիւն ուրիշ առարկաներ դասախօսելու։

Փափաքողները թող դիմեն գրաւոր կերպով՝ Տրապիզոնի Առաջնորդ Տ․ Եղնիկ Ծ․ վարդապետի հասցէին։

Կը խնդրուի նաեւ վարժարանաց Տեսուչներէն եւ ուսուցիչներէն, որոնք եթէ ունին այս պաշտօններու յարմար ծանօթ տրամադրելի ուսուցիչներ, հաճին ներկայացնել։ 7—8

Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երես
Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ չունինք

ԻԼԱՆ

Շիրքէթը Խայրիէ վափօրլարընտա սարֆ ու խիթիկլաք օլունմագ վէ 6000տէն 7500է գատար զարաֆիֆին Նիքօսն Նավիքվելին վէ 6000տէն 7500է գատարտա Լամթօն ճինսինտէն պուլունմագ իւզրէ 15000 թօնէլաթօ մրգտարը մատէն քէօմիւրի միւպայաա օլունաճաղընտան վէ մէզքիւր քէօմիւրլէրտէն գարաֆիֆին չէրայիթը միւնագասայէն էսասիյէսի մուսատտագ մատէն չէհատէթնամէսի իպրազ իթմէք վէ վափօրլարըն Տէրսաատէթ վիրուտընտա անպար զարպալըրը տօղրուլմագ պուլընմագ վէ իքի գըլաւըզը օլունաճաղը միւպայեան մահալընտան մուսատտագ չէհատէթնամէ կէօսթէրիլմէք վէ Լամթօն քէօմիւրի սախիլ Լարիկիւմէթիմօլ նէվինտէն պուլընմագ վէ Սթանպօլտա իքի քէօրի պայրը մէհուլիմ խոլմէք վէ պէհէր հուսուսէի 2500տէն 3000 թօնէլաթօ օլմագ վէ պիրէր այ ֆասըլա իլէ վիրիլմէք իւզրէ 1ինճի հուսուսէի թէսլիմուսը քուպսինին պիրինճի հաֆթասընտա իճրա խօլումէք չէրայիթիլէ գարալը մէքիւթուպ սուրէթինտէ միւնագասայա իճրա օլունաճաղընտան վէ թէքլիֆ խուլէճէք փիյաթ Շիրքէթէ նիզամընտա կէօրիւլիւրկի խալեր մանը ճաիի քուսմինի 29ընճը չարշամպա կիւնիւ գարարը գաթիի վիրիլէճէկինտէն Թալիպ օլանլարըն էկէր իքի ճինս քէօմիւր իչուն իւչէր ինիւզ էլլիչէր լիրայի սամանի Շիրքէթ սանտըղընա էվվէլճէ տէբօզիթօ խոյրէք ինէմը մեզքիւրտէ նիհայէթ սաաթ ալթըյա գատար սէքիզ գատար թէքլիֆլէրի համի մախթում մէքթուպլարը Շիրքէթէ մեզքիւրէ վերէ Մէճլիսէ կէօնտէրիլմէքի իլամ օլունուր։ 3—7

Լ'ԻՒՐՊԷՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընկ.
76 միլիոն ֆրանք
Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ, Բէլֆիյէ փողոց թիւ 8 և 10

—o—

Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վօյվօտա, Լօրանտօ խան։ Դրամատուն Ընկերութեան, բոլոր Թուրքիոյ համար, Թաէտր Լիօնէ։

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Հիւանդութենէ ապաքինողներու, տկար կազմ ունեցողներու, արեան սպականութեան և մորթի հիւանդութեան ենթարկուողներուն ու կուրծքի տկարութենէ տառապողներու՝ ձկան իւղ կը յանձնարարեն. սակայն՝ ձկան իւղին անախորժ հոտն ու զզուելի համը կը գանեցնեն զայն գործածողները, որոնք կամ գարշանքով կը խմեն և կամ կը ստիպուին բնաւ չի խմել։ Ֆրանսայի բժշկական համալսարանէն տօքթէօր ԲՈՒՐԹՈՒԼ, նոր ձկան իւղ մը պատրաստած է ԲՈՒՐԹՈՒԼԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ անուամբ, որ հասարակ ձկան իւղերու զզուեցուցիչ համէն ու հոտէն զերծ է բոլորովին. խիստ անուշ համ ունի և աննուխ, եղւրնի ու մանիշակի հոտը կը զգացնէ, ինչ որ բացարձակ դիւրութիւն մըն է գործածելու։ Ո՛չ խմուելու տեն, ո՛չ ալ անկէ ետք բնաւ զզուանք չի զգար խմողը։ Բժիշկները միաձայնութեամբ կը յանձնարարեն ԲՈՒՐԹՈՒԼԻ ԱՆՈՒՇԱՀԱՄ ՁԿԱՆ ԻՒՂԸ որ միեւնոյն ժամանակ ազդեցիկ և փորձուած դարմանն է դժուարաշնչութեան, կուրծքի ինչուածքներու, հազուխի, կուրծքի տկարութեան և մինչեւ իսկ կրծոյ առաջքն առնել թոքախտին։ Ամէն ճաշէ առաջ մէկմէկ դգալ առնել պէտք է։

Կը ծախուի Պահճէ գաբու Քիւչիւքեան դեղարանը։ Սուլթան Համամ Սէզիքի, Լինտօս և Պօնտըքիանոսի դեղի մթերանոցները և ամէն մեծ դեղարաններու մէջ։

796 41—52

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք տանց նեղուելու խմել անմիջական ազդեցութեամբ, թողէք Եանօսի նման զզուեցուցիչ ջուրերն ու դեղերը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են. ու փութացէք գնել։

VILLACABRAS

[illegible] մաքրողականն, որ բնական աղբիւրներէն Բազդէօռեան դրութեամբ դատուած յստակ ջուր մըն է և շատ դիւրաւ կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ ուրիշ աւեռողական ջուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ։ Առտուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱՔԱՊՐԱՆ՝ տասը վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամէն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելապէս մաքրուելու։ Պնդութիւն, գլխուցաւ և ստամոքսի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առտու թէյի կամ գինիի գաւաթ մը Վիլլաքապրան խմեն, կ'ազատին պնդութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղարաններու և դեղավաճառատուններու մէջ։

504

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Արքայական հրամանագրով հաստատուած
1853 Սեպտ. 26ին կառավարութեան
հսկողութեան տակ

Պերլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամէնէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Ֆր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Ֆր. 270,096,743

ՊԵՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, Եւն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ. առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը. շաբաթական փոքր վճարումներով.—(միեւնոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն շոգենաւի, երկաթուղիի, թիւնելի եւն. արկածներու դէմ ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ. և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք), այսպէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 Ֆր.՝ մահուան պարագային, 15,000 Ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ

Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը. Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9։

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

ՏՈՔ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
Ճանիի զարեջրատան վրայի յարկը, ճիշտ Զըպուճեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն, ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ։

Նորաձեւ եղանակաւ, ոսկի, ճաշակաւոր և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականին, դէմքի ձեւաւորութիւն բոց տարիքի, ծամողութիւն եւ ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ե. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

Ծանօթ.—Պոլսոյ կողմը մասնաճիւղ ՉՈՒՆԻՆՔ!!։

VIN DE BUGEAUD

TONI NUTRITIF AU QUINQUINA ET AU CACAO

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻ

ԿՈՐՈՎԻՉ, ՍՆՆԴԱՐԱՐ, ՇԻՆՈՒՆ ՔԻՆՔԻՆԱՅՈՎ ԵՒ ՔԱՔԱՈՅՈՎ.

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻՆ կորովիչ դեղերու էն հաճելին և էն լաւն է։ Բովանդակ աշխարհի բժշկական հեղինակութիւնները զայն կը յանձնարարեն անարիւնութեան, փլօռօզի, ամէն տեսակ տենդերու, ջղային հիւանդութեանց, ստամոքսի հիւանդութեանց և նորաբոյժ վիճակի համար։

ՊԻՒԺՈՅԻ ԳԻՆԻՆ կը գտնուի բոլոր առաջնակարգ դեղարաններու մէջ։

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ.—P. LEBEAULT & Cie, 5, rue Bourg-l'Abbé, PARIS.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Հիմնեալ 1857ին Աւստրիական հրովարտակով, կեդրոնատեղի Ընկ. Բէչա

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Վճարեալ գումարներ	Երաշխաւորութեան գումարներ	Ապահովեալ գումարներ
332 միլիոն ֆրանք	114 միլիոն ֆրանք	461,035,390 ֆրանք

Այս Ընկերութիւնը կեանքի վրայ կ'ապահովագրէ ամէնէն նպաստաւոր պայմաններով և անմրցելի գիներով։ Ապահովագրութիւն մահուան պարագային, շահաբաժնի մասնակցութեամբ և երաշխաւորուած տոկոսի սակերով։ Ապահովագրութիւն օժիտներու և կենսաթոշակներու համար։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան գրասենեակը Պոլիս, Պարնաթան խան։ Ընկերութեան մասին դիմել Օսմ. Կայս. Պանքայի

Ընդհանուր գործակալ ամբողջ Թուրքիոյ համար
747 5—53 ՈՐԴԻՔ ՆԻՍԻՄ ՊԱՐՆԱԹԱՆԻ

ERNEST GLAVANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՌՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ, ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ

Այս դրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 ղրշ.էն մինչեւ 100 ղրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ։ Դրամատունը առաջ քաշուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու և շահուած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած։ Ասկէ զատ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն առտենէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 ղրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը շահելու, և եթէ երբեք չշահի ալ, իր վճարումներուն շնորհիւ, յառաջիկային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար շահու աղբիւր մըն է։

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 Ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, տղոց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛ և է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ առանց իմաց տրուելու ալ կատարուի. նմանապէս ո՛ և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 Ֆր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 ֆրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Ղալաթիա, Մերթէպանի փողոց, Ճէնիա խան թիւ 4։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ՛ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՕՍՖՕՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորապէս աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆօսֆօրը որ թանկագին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը քիչնայ հիւանդութեանց պատճառով և այն անձը որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆօսֆօրը, տեսակ տեսակ տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կտրին ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորաբար ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ, սիրտը կը տրոփէ և դեռ այս կարգի շատ մը անհանգստութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆօսֆօրը կրկին արեան մէջ մտցնելու և զայն զօրացնելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտներէն Պիյեօն՝ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ գեղծումներու պատճառով անկարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ Ovo-Lécithine Billon առնեն։ Օ վօ լէսիթին Պիլեօնը որ ամէնէն ազդու դեղն է շաքարախտին, ընդունուած է Ֆրանսայի բժշկական Ակադեմիէն և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ՌՕՍԻԱ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20ի Կայս. Իրատէով արտօնեալ Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեդերսպուրկ Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորոքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ.—ԿԵԱՆՔ.—ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.—ԱՐԿԱԾՔ։

Երաշխաւորութեան գումար	121,765,333 Ֆր.
1898ի հասոյթք	34,775,462 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ	164,172,000 »

Ընկերութեան բժիշկ ի Կ. Պոլիս
Ա. ՀԻՒՐՄԻՒԶ

Ղալաթիա, Քարափին վրայ
(հին տեղը Մախասեան)

Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՕՏՈՐ ՐԷՊՊԷՆ 524

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿ
1902 Մայիս 25էն սկսեալ մինչեւ ցնոր տնօրինութիւն

Եւրոպական եզերքէն Կամուրջ

10 30	Պէպէք արնվ. գրչ. չէնկ. պէյլ. օրթ. պէշիք. զապաթաշ	20
10 40	Ա. Ր. Գավազ ենիմ. մէզպ. պէօյ. Թրպ. ենիք. միրկ.	39
10 45	Ենիք. սԹէն. էմիրկ. ր.հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պշկ.	45
11 30	ՍԹէն. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնվ. գրչ. օրթ. պէշիք.	22
11 40	Ենիմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. պէշիքԹաշ	38
12 —	Պէյք. բշպ. ենք. սԹն. էմիրկ. ր. հիսար պէպէք, արն. գրչ. օրթ. պշկ.	43
12 40	Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. ենք. միրկ. պշկ.	40
1 15	Արնվ. գրչ. օրթ. պշկ զապԹշ.	23
1 30	ՍԹն. միրկ. Ր. հիս. պէպ. արն. գրչ. օրթ. պէշկ.	34
1 50	Ենմ. մզր. պյքտ. Թրպ. ենք, սԹն. միրկ. պէշ. ուր. եւ կիր. ր.հիս. պէպք. արն. գրչ. օրթ.	37
2 40	Միրկ. ր. հիս. պէպ.արն. գրչ.օրթ.պշկ.	20
3 05	Ենմ. մէզր. պյքտ. Թրպ. ենք. սԹէն. էմիրկ. պշկ. ուր. եւ կիր. Ր.հիս. պէպ. գրչ. օրթ.	32
3 50	Էմիրկ. ր. հիս. Պէպ. արն. գրչ. օրթ. պէշկ.	34
4 30	Ենմ. մզրպ. պէօյք. Թրպ. ենիք. սԹն. միրկ. Ր. հիս. ա. ն. օրթ. պշկ.	40
4 55	Պէպէք արնվ. գրչ. օրթ. պշկ. զպԹ.	37
6 —	Ենմ. մզպ. պյքտ. Թրպ. ենք. միրկ. ր. հիս. արնվ. օրթք. պշկ.	39
6 —	Պէպք. արն. գրչ. չնկլ. պէյլ. օրթ. պշկ. զապաԹաշ բացի ուր. եւ կիր.	32
7 25	Ենմ. մզրպ. պյքտ. Թրպ. պէյք. ենք. սԹէն. էմիրկ. ր.հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ.	20
9 30	Ենմ. մէզ. պէօյք. Թրպ. ենք. սԹ. միրկ. ր. հիս. պէպէք Արնվ. գրչ. Օրթ. պէշկ.	38
9 35	Միրկ. ր.ա.հիս. պէպէք արն. գրչ. օրթ. պշկ. բացի ուր. եւ կիր.է	43
10 35	Ա. Ր. Գավազ Ենմ. մէզպ. պէօյք. Թրպ. ենք. միրկ. ա. հիս. պէպ. արնվ. գրչ. օրթ. պշկ. ուր. եւ կիր. ենիի ահալլէն	37
11 —	ՍԹն. ր.հիսար պէպէք գրչ. պէյլ. օրթ. պէշկ. բացի ուր. եւ կիր.է	20

Ասիական եզերքէն Կամուրջ

11 05	Ա. հիս. գնտ. վնք. չնկ. պէյլ. գզկ. պշկ.	31
11 10	Պէյգ. բշպ. չպգլ. գնտլ. ա. հիս. զանլ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնիք. չնկ. պէյլ. Գզկ.	23
11 50	Ա. հիսար գնտ. պէպէք վնք. չնկ. պէյլ. գզկ. պշկ.	32
12 30	Պէյգ. բշպհ. չպգ. գնլ. ա. հիսար գնտ. պշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. գզկ.	44
1 —	Ա. հիսար գնա. վնք. չնկ. պէյլ. գզկ.	39
1 —	Ենմ. մէզր. պէօյք. բրճպ. Թրպ. պէյգզ. բշպ. չպբլ. գնլ. ա. հիսար գնտ. օրթ. պէշկ. ուր. եւ կիր. վնք. չնկ. պէյլ. գզկն.	46
2 05	Ա. հիս. գնտլ. վնիք. չէնկ. պէյլ. գզկ. պշկ. զպԹ.	38
2 05	Ր. Ա. գվզ. ենիմ. մէզր. պէօյքտ. Պէյգ. բշպհ. չպք. զանլ. ա. հիս. գնտ. պշկԹ.	45
3 20	Ա. հիս. գնտ. վնք. չնկ.պէյլ. գզկ. պշկ. զապաԹաշ	43
4 15	Պէյգ. բշպհ. չպբլ. զանլ. ա.հիս. գնտ. վնիք. չնկ. պէյլ.	44
5 15	Պէյլ. գզկ. սկիւտ. պշկ.	13
8 05	Գնլ. միրկ. ա. հիսար գնտ. վնք. չնկ. պէյլ. գզկ. զպԹ.	22
8 15	Ր. Ա. գվզ. մէզպ. պօյք. Թրպ. պէյգ. բշպ. չպբլ. զանլ. ա. հիս. գնտլ. վնիք. չնկլ. պէյլ. զուզկ. պէշկ։	46
10 35	Ա. հիսար արնավուտքէօյ	41
10 15	Պէյգ. ենք. զանլ. ա. հիս. գնտ. չնկլ. պէյլ. գզկ. սկտ.	45
11 —	Վնք. արն. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է	34

Կամուրջէն եւրոպական եզերք

12 —	ԳպԹշ. պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. սԹն. ենք. Թրպ. պէօյք. մէզպ. ենմ.	37
12 30	Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպէք ր. հիսար բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ	34
12 40	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ.	23
1 10	Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պյքտ. մզր. ենմ.	32
1 35	Պէշկ. օրթ. գրչ, արնվ. պէպէք ր.հիսար միրկ. բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ	20
2 30	Պէշկ. օրթ. արնվ. ր. հիս. միրկ. սԹէն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենմ.	40
2 55	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք միրկ. բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ	34
4 —	Պէշկ. օրթ. արնվ. ր. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէօյք. մզպ. ենմ.	39
4 15	ԳպԹ. պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ.	37
5 15	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ	32
6 —	ԳպԹ. պէշկ. օրթ. գրչշ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. սԹն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ. ր. ա. գավազ	46
6 40	ԳպԹ. պէշկ. գզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. գրչ. արն. պէպէք գնտ. ա. հիսար Գնլճ. միրկ.	22
7 30	Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ'ք ր. հիսար միրկէն ենիքէօյ պէյքօզ Թրպ. պէօյք. մէզր. ենիմ.	38
8 30	Գապ. պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ա.ր.հիս. միրկ. բացի ուրբ. եւ կիրակիէ	43
9 —	Պէշկ. միրկ. սԹն. ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ. ա. ր. գավազ. ուրբաԹ եւ կիրակի օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. Ր. հիս.	37
9 55	Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպ. ր. հիս. միրկ. սԹն. բացի ուր. եւ կիրակիէ	20
10 —	Ենք. Թրպ. պէօյք. մզր. ենմ. ուրբաԹ եւ կիրակի օրերը պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. Պէպ. ր. հիս. միրկ.	40
10 35	Պշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա. ր. հիսար միրկ. գնլճ. սԹն. ենք. բշպ. պէյգօզ բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ	23
10 45	Միրկ. սԹէն. ենիք. Թրպ. պէօյք. մզրպ. ենմ. ուրբաԹ եւ կիրակի պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար	46
11 05	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիս. միրկ. ենիք.	3
11 40	Ենիք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենիմ. ուր. եւ կիրակի ր. Հիսար	38
11 45	Պշկ. Օրթ. արնվ. պէպ. Ր. հիս. միրկ. սԹէն. ենիք.	45
12 05	Պէշկ. օրթ. գրչ արնվ. պէպ.	22

Կամուրջէն ասիական եզերք

12 15	Պէշկ. գզկ. պէյլ. չնկլ, վնք. գնտ. ա. հիսար գնլճ. չպբլ. բշպհ. պէյգօզ մզպ. ր. ա. գավազ	45
12 20	ՍրԹ. ա. հիսար բացի ուր. եւ կիր.է	39
1 20	Պէշկ. պէյլ. չնկ. գնտ. ա. հիսար բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ	38
2 45	ԳպԹ. սկտ. գզկն. պէյլ. չէնկ. վնիք. գնտլ. ա. հիս. զանլ. չպգ. բշպ. պէյգօզ ուրբաԹ եւ կիրակի ժամ 3ին պէյքօզ հաղորդակցելով Թրպ. պէյք. մզպ. ենմ.	44
5 —	ԳպԹ. պէշկ. գզկ. պէյլ. չնկ. վնք. գնտ. ա. հիս. գնլճ. չպք. բշպհ. պէօյք. Թրպ. մզպ. ենմ.	20
8 45	Պէշք. գզկն. պէյլ. չնկլ. վնիք. գնտլ. Ա. հիս. գնլ. չպք. բշպ. պյքզ.	45
10 10	ԳպԹ. պէշկ. գզկ. պէյլ. չնկլ. վնիք. բացի ուրբաԹ եւ կիրակիէ	34
10 25	Պէշկ. գնտլ. Ա. հիս. զանլճ. չպգլ. բշպհ. պէյգ. բրճպ. մզրպ. Ր.Ա. գավազ ուրբաԹ եւ կիրակի պէյլ. չնկլ. վնք.	39
10 50	ԳպԹ. պէշկ. գզկ. պէյլ. չէնկ. վնք. գնտ. ա. ր. հիս. պէպէք բացի ուր. եւ կիր.է	32
11 30	Պէշ. գնտլ. ա. հիս. գնլճ. բշպ. պէյգօզ ուրբաԹ եւ կիրակի պէյլ. չնկ. վնիք.	44
11 55	Պշկ. գզկ. պէյլ. չնկ. վնիք. գնտ. ա. հիսար	34
12 10	Սկտ. գզկն. չէնկ. արնվ.	20

Զիկ զակ շոգենաւերու երթեւեկութիւնը

Վոսփորէն

6 05	Պէյգ. ենիք. գնլճ. միրկ. ր. ա. հիսար գնտլ. պէպէք արնվ. գրչ. չնկ. պէյլ. օրթ. գզկ. պէշկ. սկտ.	23

Կամուրջէն

1 50	ԳպԹ. պէշկ. գզկ. օրթ. պէյլ. չնկ. գրչ. արնվ. պէպէք գնտ. ա. ր. հիսար	43
3 25	ԳպԹշ. պէշ. սկտ. գզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. պէպ. գնտ. ա.ր.հիս. միրկ. գնլճ. սԹն. ենիք. բշպ. պէյգ.	23
9 15	Պշկ. գզկ. օրթ. պէյլ. չէնկ. գրչ. արնվ. գնտ. ա. հիսար	44

Ուրբաթ եւ կիրակի օրերը

Կամուրջէն

2 —	Պէշկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզրպ. ենմ.
5 15	Պէշկ. օրթ. գրչ. արնվ. պէպէք ր. հիսար միրկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզպ. ենմ.
7 —	Պէշկ. արնվ. միրկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզպ. ենիմահ.
8 15	Պէշկ. օրթ. արնվ. պէպէք ա. հիս. միրկ. ենք. Թրպ. պէյքտ. մզպ. ենմ.

Վոսփորէն

3 45	Ենմ. մզպ. պէյքտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպք. գնլճ ա. հիսար գնտ. վնք. չնկլ. պէյլ.
8 45	Ենմ. մզպ. պէյքտ. Թրպ. ենիք. միրկ. ր. հիսար պէպէք արնվ. գրչ. օրթ. պէշկ.
10 15	Մզպ. պէյքտ. Թրպ. ենք. միրկ. պէշկ.
10 30	Մզպ. պէյքտ. Թրպ. պէյք. բշպ. չպբլ. գնլճ. ա. հիսար գնտ. վնիք. չնկլ. պէյլ. գզկ. սկիւտար
11 30	Մզպ. պէյքտ. Թրպ. ենիք. արնվ. գպԹշ.
11 40	Ուղղակի Պէշիկթաշ Արնաւուտքէօյէն

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ
Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ալպանօ	1069	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սարֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիօսգօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սրէբօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Ներօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտահօ	5540	Օհիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրբիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրազօ	1841	Քլէօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասբօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմնօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Ջիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէրանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գիլօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Իպրօ շոգենաւը, Նաւապետ Ուտ, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 25ին։

Դիմել առ գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՉՕ
Թիւ 23—24, Քիւչիւք Միլլէթ խան, Ղալաթիա 377

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան Երթեւեկութիւնք

Գշ.	11/24	Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Գշ.	12/25	Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բոր-Սաիտ, Եաֆա, Պէյրութ եւ Քիոս)։
Եշ.	13/26	Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Եշ.	13/26	Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Րիզէ եւ Պաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր.	14/27	Օտէսա ժամը 1ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Յունիս 24ին Անաղոլի, ուղ. Մարսիլիա։
» 27ին Գառամանի, յաւելուածական Մարսիլիա։

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար։

Առաջին կարգ 245 Ֆրանք. Բ. կարգ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թօփ Հանէ [illegible] վրայ։ 516 Թ. ՌԸՊՈՒԼ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանող շոգ.

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Առմէնեան	10500	Էմիրշիրն	3500
Քէսդրիան	10500	Արբժէրն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլոմպիան	8000	ԱԹԷնիան	2500
Ձօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պասդոնիան	8000	Ալզաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Սինձօ	900
Վավօնիան	3700	Օրօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Զէյսպօն	800
Ֆասիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրահանգը դրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 մաքսատան հին տեղը

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ
Որք ամիսը երկու անգամ կը բանին
Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Իվէրնիա	18900	Ցիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բավիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
ԷԹրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէբբօ	2181
Սլրանի	7269	Շէրպուրկ	1614

Դիմել առ ՃՈԼԻ Է ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի Փորթոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք։

Անուանք	Թոնօ	Անուանք	Թոնօ
Ռամսէզ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	ՆէբԹիս	2400
Թէպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոբուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասքրնի	1500
ՄարիօԹիս	2500	Կիւյէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31, Ճէյմս Սդրիթ Լիվրբուլ։

Արտօնատէր ՉԱՐԷՇ ՆՈՒՍՈՒՖԵԱՆ